Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 148 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Birželio (June) 25, 1938 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVIII, Dienraščio XX

Krislai

Dokumentų Fušeriuotojai. "Komunizmo Širdis." Kunigo Balsas. Tikra "Fantazija." Smetona ant Lito.

Rašo A. B.

Lovestoniečiai griebiasi nešvarių provokacijų automobilistų unijoje prieš komunistus. Štai jie savo laikraštyje "Workers Age" (birž. 4) atspausdino "dokumentą", kuris esąs mūsų partijos Clevelando distrikto organizatoriaus įsakymas užgrobti tą uniją.

Bet "Daily Workeryje" (bir. 22 d.) drg. John Williamson sako, kad tai yra lovestoniečių iškeptas sufušeriuotas dokumentas. Drg. Williamson niekados niekam tokio įsakymo nerašė ir nesiuntė.

Drg. J. M. prisiuntė iškarpą iš Rochesterio "Democrat and Cronical". Ten randame Christian Church kunigo (ministerio) Evans prakalbą temoje "Komunizmo Širdis", pasakytą birželio 19 d.

Šis žmoniškas kunigas sako:

"Jeigu man prisieitų pasirinkti vieną iš tų trijų sistemų, komunizmo, fašizmo ir nazizmo, tai aš pasirinkčiau komunizmą.

"Komunizmas yra nauja santvarka naudai masių".

Kunigas Evans siūlo Sovietų Sąjungą mums pavyzdžiu. Jis sako:

"Mes turime pasirodyti su savo darbais. Mes turime įsteigti viešosios gerovės santvarką taip teisingą masėms, kaip teisinga joms yra Rusijos komunistinė santvarka".

"Fantazija"! šaukė buržuazinė spauda, kai Sovietų valdžia paėmė nagan nazių šnipus trockistus. Girdi, "negalima, netikėtinas dalykas: tokie fantastiški planai. Niekas negali jiems tikėti."

Ar žinote, kad Amerikos reakcinė spauda dabar jau tą pačią giesmę gieda ir apie suimtus ir apkaltintus vokiškus šnipus Amerikoje?

"Jersey City Journal" jau teigia, kad "grand jury" išnešti prieš nazių šnipus apkaltinimai yra "fantastiški", "netikėtini".

Kaip tada, taip dabar tokia spauda gražiai patarnauja Hitlerio agentams virti fašistinę smalą.

Smetoninis Lietuvos "Darbas" praneša didelę naujieną. Sako laikraštis:

Finansų ministerija šiomis dienomis išleidžia į apyvartą naujas sidabrines dešimties litų monetas. Šių monetų vienoje pusėje yra iškaltas Valstybės Prezidento Antano Smetonos atvaizdas ir aplinkui jį padėtas parašas "Valstybės Prezidentas A. Smetona. 10 litų 10".

Tas tik parodo, kaip Antanas Smetona "nemyli" pats savęs.

Iki šiol ant dešimties litų monetos būdavo Vytauto Didžiojo atvaizdas. Vargšas Vytautas dabar turi pasitraukti, užleisti vietą Smetonai Didžiajam!

Stiprybę dabar semsime nebe iš praeities, bet iš Smetonos.

Vincas Kudirka turėtų atsikelti ir pataisyti Lietuvos himną.

Kai prisiartina seimas, tai Stasys Vitaitis pradeda gražiai kalbėti apie demokratiją. Dabar jis sako, kad jis "Tėvynėje" prisimygęs reikalavęs Lietuvoje atsteigimo demokratinės santvarkos. Už tai jį dešinieji smarkiai bombardavę.

Mums nesuprantama, kokią "Tėvynę" Vitaitis turi mintyje. Jo redaguojamoje "Tėvynėje" tokio griežto reikalavimo mes nesame matę.

Įsakyta Japonam Mažiau Valgyt ir Nešiot Senus Drabužius

Tokio. — Japonijos valdžia išleido įsakymą, kur nustato kainas įvairiem reikmenim ir apriboja, kiek žmonėms leistina ko pirkt. Liepia taupyt maistą, nemest šalin senų bei apiplyšusių drabužių, ir prasčiau gyvent abelnai — viską taupyt karui prieš Chiniją; padidint ginklų ir amunicijos gamybą ir įtraukt į ją visus iki šiol buvusius bedarbius.

Šie patvarkymai parodo, kad karas suskurdino Japoniją.

Shanghai. — Chinai valstiečiai atėmė iš japonų du šarvuotus automobilius ir sumušė ir nuvijo priešų būrį į pietų vakarus nuo Chenchowo.

Schmelingas Jau Nesako, būk Louis Jį Neteisingai Supliekęs

New York. — Hitlerininkų "garbė" ir pasididžiavimas, k u m š t i n i n k a s Max Schmelingas — "tikras vokietys arijus," neva aukščiausios žmonių veislės vyras, sukirstas negro Joe Louiso, iš karto pasakojo, būk Louis "neteisingai" kirtęs jam į nugarą per pačius inkstus. Bet X-spinduliai parodė, kad Louis perskėlė jam stuburio kauliuką tik truputį virš sėdynės; todėl nupuola Schmelingo skundas, ir jau jis pats nesakysiąs, būk jis "neteisingai" sumuštas.

Keletas metų pirmiau, lietuvis Sharkis New Yorke ketvirtame raunde nukirto Schmelingą; bet Schmelingo manadžeriui papirkus vieną teisėją, buvo išneštas sprendimas, būk Sharkis smogęs Schmelingui "žemiau" negu leistina.

Dabar Schmeling guli dalinai suparalyžiuotas Polyclinic Ligoninėje.

Berlin. — Hitleris ir kiti naziai nusiminę, kad jų niekinamos tautos vyras, negras Joe Louis taip baisiai sukirto nazių "dievaitį", tikrą "arijų" Maxą Schmelingą.

Sveiksta Schmelingas

New York, birž. 24. —Gyja Vokietijos nazių sunkiasvoris kumštininkas Max Schmeling, nors jis gal tik s u p a r a l y ž i u o t a s Louiso smūgiu galės laivu grįžt į Vokietiją pirmoj liepos mėnesio savaitėj.

Roosevelto Komisija Tyrinės Darbo Sąlygas ir Socialę Apdraudą Anglijoj

Hyde Park, N. Y. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė devynių narių komisiją keliaut į Angliją tyrinėt ten darbininkų ir pramonės sąlygas ir socialę apdraudą.

Tarp komisijos narių yra Amerikos Darbo Federacijos atstovas Robert Watt, bet nėra CIO atstovo.

Kiti komisijos nariai—G. Swope, prezidentas General Electric kompanijos; bankininkas H. I. Harriman, fabrikantas C. R. Hook, prof. L. K. Garrison, advokatas W. H. Davis, privačios mokyklos viršininkė Marion Dickermann ir du valdininkėliai.

EXTRA!

CHINIJOS UPIŲ POTVINIAI KLUPDO JAPONUS GROBIKUS

Shanghai, birž. 24 d. — Geltonosios upės milžiniškas potvinis privertė japonų armiją mestis pietuosna į Yangtze upės klonį, kad žygiuot prieš laikinąją Chinijos sostinę Hankową. Bet čia jau ištvino ir Yangtze upė, už 300 mylių į pietus nuo Geltonosios ir sulaikė japonų maršavimą prieš Hankową. Tuo pačiu laiku lengvai ginkluota ir greita chinų kariuomenė, nepaisant potvinių ir per juos, išvystė tokį smarkų pasipriešinimą, kad Japonija jau kreipiasi į Anglijos valdžią tarpininkaut karo baigimui tarp Japonijos ir Chinijos.

HITLERIS NESITIKI, KAD FAŠISTAI LAIMĖS KARĄ ISPANIJOJ

London, birž. 24. — Anglijos ministeris pirmininkas N. Chamberlain pareiškė, kad Anglų valdžia mielu noru sutiktų tarpininkaut padarymui paliaubų (pertaikos) tarp Ispanijos respublikos ir fašistų.

Anglijos seimo didelė demokratinė mažuma taip auga, kad valdžia jau svarsto atšaukimą Anglijos atstovo iš fašistų valdomo ploto Ispanijoj.

Vokietija, matydama atkaklų Ispanijos respublikos pasiryžimą kariaut iki galo prieš generolą Franco, taip pat norėtų Anglijos tarpininkystės I s p a n i j o j. Nes Hitleris nusiminęs, kas liečia galimybės fašistam galutinai laimėt karą prieš Ispanijos respubliką,— kaip praneša United Press.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Žymūs Amerikiečiai Važiuoja į Lietuvą

Birželio mėn. 25 d. išvažiuoja į Europą studentų ekskursija, kuri su trim automobiliais ir motorcikliu darys platų maršrutą aplink Europą.

Ši grupė, susidedanti iš apie dvidešimts studentų iš Yale, Harvard, Pittsburgh, Smith, Radcliffe ir Lehigh universitetų, aplankys Lietuvos kurortus, Klaipėdos uostą, ir įvairius Lietuvos miestus.

Vytauto Vileišio Palaikai į Vilnių

Vilnius, birželio 21.—Šių metų liepos mėn. 5 d. Vytauto Vileišio palaikai bus pervežti į Vilnių ir palaidoti šeimos kriptoje.

Suaugusiųjų Gimnazija Darbininkams

Kaunas, birž. 21. — Darbo Rūmai numato rudenį įsteigti suaugusiųjų gimnaziją darbininkams. Taigi ir suaugę darbininkai galėsią baigti gimnazijas ir stoti į universitetą.

NAUJAS ERMYDERIS ANGLŲ SEIME PRIEŠ VALDŽIĄ, REMIANČIĄ FAŠISTUS

London. — "Tai tikras faktas, kad ministeris pirmininkas (N. Chamberlain) rėmė ir remia generolą Franco, norėdamas, kad jis laimėtų karą," užreiškė Anglijos seime darbiečių vadas, vyresnysis karininkas Cl. R. Atlee, kada Anglijos ministeris pirmininkas vėl aiškinosi, būk valdžia "nieko negalinti" daryt prieš Italijos lėktuvus, kurie bombarduoja Anglijos prekybinius laivus Ispanijos vandenyse ir prieplaukose. Tie lėktuvai, tarnaujanti generolui Franco'ui, viso paskandino jau 14 Anglų prekybos laivų, su kuriais žuvo ir 33 žmonės.

Fašistų Pataikūno Šneka

M i n i s t e r i s pirmininkas Chamberlain vėl šnekėjo, kad jeigu Anglija pradėtų veikt prieš tokius nazių ir Mussolinio bombininkus, tai "būtų įvelta į karą;" jis net smerkė Anglijos laivų savininkus ir jūrininkus, kad jie tik "dėl didesnių sau pelnų bei algų" vežą reikmenis Ispanijos respublikai. Chamberlain tuos laivus ir jūrininkus lygino prie anglų liuosnorių, kariaujančių Ispanijoj prieš fašistus.

Chamberlain Nubaubiamas

Daugelis darbiečių ir kitų demokratinių seimo narių niekinančiai baubė prieš tokias šnekas; protestuojančiais šauksmais vėl ir vėl nustelbė ministerio pirmininko kalbą ir kelis kartus visiškai ją pertraukė. O pašaliniai žmonės galerijose taip skardžiai ir trukšmingai smerkė pataikaujančią fašistam politiką Anglijos valdžios, kad sargai nepaspėjo tempt tuos žmones laukan.

Jūrininko ir Laivų Savininkų Protestai

Vienas jūrininkas šaukė: "Jūs padrąsinate Franco žudyt Anglijos jūreivius! Mums, jūreiviams, reikia apsaugos!"

Du laivų savininkų atstovai atrėmė melą ministerio pirmininko Chamberlaino ir Italijos juodmarškinių, būk dauguma Anglų laivų kompanijų, gabenančių reikmenis Ispanijos respublikon, susidarę tik tokiai "kariškai kontrabandai." Laivų savininkai parodė, kad tos kompanijos nuo senai gyvuoja ir veikia teisėtoje prekyboje.

"Bobų" ir "Gėlių" Valdžia

Senas liberalas, Lloyd George, andai buvęs Anglijos ministeris pirmininkas, išvadino dabartinius šalies valdovus "bobomis" ir "nekaltomis gėlėmis," linkstančiomis ir vystančiomis prieš užpuolikus fašistus.

Winston Churchill, rašytojas ir pirmiau buvęs ministeris, sakė, kad dar niekad per 40 metų, kuriuos jis atsimena, nebuvo taip įžeidžiama ir niekinama Anglijos vėliava, kaip dabar. Jis tvirtino, kad jokia kita stipri valstybė nepakęstų, kad jos laivus kas taip skandintų, kaip dabar Anglijos laivus skandina generolo Franco—Italijos ir Hitlerio—bombininkai.

Galų gale, atžagareiviai atstovai 275 balsais prieš 141 vėl užgyrė tokią Anglijos valdžios politiką. Bet reikia pastebėt, kad skaičius jos priešininkų seime laipsniškai vis auga.

BARBARA HUTTON MYLISI SU EX-KAIZERIO ANŪKU?

London, birž. 24. — Pranešama, kad Barbara Hutton, amerikietė paveldėja 40 milionų dolerių Woolwortho d e š i m t u kinių krautuvių, rengiasi pasiųst "pragaran" savo antrą vyrą Danijos grafą Haugwitzą - Reventlową, ir "susigiminiuoti" su Vokietijos ex-kaizerio anūku, Prūsijos kunigaikščiu Friedrichu.

Pasaulio Kapitalizmas Tebetyko Sunaikint Sovietus, Sako Kalinin

Chinai Partizanai Išžudė Japonų Garnizoną, Išardė Jų Geležinkelius

Hankow, Chinija. — Chinai partizanai išžudė visą japonų kareivių garnizoną Tsacho mieste ir per 18 mylių išardė ne tik geležinkelį, bet išrausė ir jo pylimą į šiaurius nuo Paotingo; sunaikino daugumą tiltų ir telegrafo-telefonų susisiekimus naujame Peiping-Kupeikow geležinkelyje.

London, birž. 24.— Anglikonų krikščionių bažnyčia savo suvažiavime išreiškė didelį apgailestavimą, kad Hitleris taip žiauriai persekioja ir žydų tautos krikščionis.

Fašistų Ofensyvos Nugarkaulis Įlaužtas, Sako Ispanijos Valdžia

Hendaye, Franc. - Ispanijos pasienis. — Nors fašistai užėmė miestelį Ondą, už 35 mylių į šiaurius nuo Valencijos, bet liaudiečiai po to atmušė įnirtusias fašistų atakas abiejuose galuose Teruelio-Castellono fronto.

Respublikos valdžia sako, kad čia tapo perlaužtas fašistų ofensyvos nugarkaulis, ir liaudiečiai nusistovėjo aptvirtintose savo pozicijose visoj 46-šių mylių linijoj, šiek tiek į pietus nuo Castellono iki Mora de Rubielos ir Sarrion.

Taip pat sustabdyta fašistų ofensyva Cordobos fronte, piet-vakariuose.

Naziai Pasmaugia Visas Katalikų Studentų Draugijas

Berlin.—Heinrichas Himmler, galva visos Vokietijos policijos, galutinai uždraudė visas katalikų studentų organizacijas; užgynė ir draugijas baigusių universitetus katalikų.

Hitlerio valdžia visiškai uždraudė žydus "svečius studentus" priimt į universitetus ir kitas aukštojo mokslo įstaigas.

Franco Turįs 6 Syk Daugiau Lėktuvų negu Valdžia

Skaitliuojama, kad generolas Franco turi po šešis Italijos ir nazių orlaivius prieš kiekvieną respublikos lėktuvą.

Seville, Ispanija. — Amerikinės prekėjų kompanijos užsisakė penkis laivus alyvų iš fašistų valdomo ploto. (Daugelis amerikiečių jas boikotuos.)

Leningrad. — "Kapitalistinis pasaulis nesutinka su tuo faktu, kad socialistinė tvarka gyvuoja visoj šeštoj žemės rutulio dalyj," sakė Sovietų respublikos pirmininkas M. Kalinin, kalbėdamas darbininkų susirinkime: "Kapitalistinis pasaulis prieš tai ne tik protestuoja, bet s t e n g i a s i sunaikint mus." Todėl Sovietų darbo žmonės turi stengtis vis labiau stiprint savo šalį ekonominiai ir tinkamai prisirengt apsigint kariniai:

"Mes gyvename ne tik tam, kad gyvent, bet mes gyvename ateičiai, pilnam komunizmo laimėjimui visame pasaulyje."

Kalininas, kandidatas į Sovietų Rusijos respublikos Vyriausią T a r y b ą-Seimą, savo kalboj taip pat darė palyginimą tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų tvarkos:

"Mes gal vis dar tebesame kur kas biednesni negu Jungtinės Valstijos. Jos turi daug daugiau automobilių negu mes. Bet Morganai ir kiti kapitalistai yra savininkai visų turtų Jungtinės Valstijose. Nors mes esame biednesni, iš antros pusės, bet pas mus darbininkų klasė ir valstiečiai yra savininkai viso, ką mes turime."

Kalininas, be kitko, pabrėžė, kad darbininkai labiau stengtųsi gerint kokybę savo gaminamų reikmenų, nes tuos dirbinius juk "mes patys turime vartoti," sau juos dirbame.

Barcelona. — Dabar Ispanijoj tenka kariaut jau dideliuose karščiuose.

Fašistai Telkia Savo Jėgas Šturmuot Kataloniją

Hendaye, Franc. - Ispanijos pasienis. — Fašistai gabenasi naujus daugius lėktuvų, kanuolių ir armijos į Katalonijos frontą. Jie rengiasi daryt viena iš dviejų: arba žygiuot prieš Barceloną, laikinąją Ispanijos sostinę, arba šturmuot liaudiečius pasienyje Francijos, idant nukirst susisiekimą tarp Katalonijos ir Francijos.

Berlin. — Išeinančius iš savo pamaldų žydus šeštadieniais naziai gena valyti išeinamąsias vietas (toiletus) "poteriais" ir bažnytinėmis skraistėmis.

ORAS

Šiandien bus dalinai apsiniaukę ir ta pati temperatūra kaip vakar.—N. Y. Oro Biuras.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$6.00
Foreign countries, per year...	$6.50
Canada and Brazil, per year..	$5.50
United States, six months...	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months...	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Amerikos Lietuvių Kongreso Konferencija

Šeštadienį, birželio 25 d., Scranton, Pa., įvyks Amerikos Lietuvių Kongreso konferencija. Suvažiuos iš Amerikos organizuotų lietuvių atstovai pasvarstyti eiseną mūsų bendro darbo, kuriam pagrindus patiesė Clevelando Kongresas, 1936 metais.

Dienotvarkis, kurį patiekė ALK Centros Komitetas, yra sekamas:

Raportas Centro Valdybos.

Raportai iš skyrių.

Demokratinės santvarkos atsteigimas Lietuvoj ir Lietuvos nepriklausomybės gynimo klausimas.

Šaukimas antro suvažiavimo Amerikos Lietuvių Kongreso.

Šaukimas visuotino Amerikos lietuvių seimo.

Kultūrinis darbas.

Organizacinės problemos Amerikos Lietuvių Kongreso skyriuose.

Kaip matome, konferencijos darbų dienotvarkin įdėta pora naujų klausimų, kurie nebuvo svarstyti pačiam Kongrese. Tais klausimais yra: Lietuvos nepriklausomybės gynimas ir šaukimas visuotino Amerikos lietuvių seimo Lietuvos nepriklausomybei ginti.

Pasitikime, kad suvažiavę delegatai į konferenciją dalykus svarstys draugiškoj dvasioj ir padarys gražių, svarbių nutarimų, kuriais gėrėsis ne tik Amerikos pažangioji visuomenė, bet visa Lietuvos liaudis.

Kaip Sklokiški Trockistai Apgavo Socialistus

Frank Lavinskas rašo "Keleivyj" apie tai, kaip sklokiški trockistai apgavo lietuvius socialistus. Jis, be kitko, žymi:

...tais laikais, kai Pruseika užsimanė likviduoti Skloką ir grįžti atgal į Komunistų Partiją, daugelis sklokininkų tam pasipriešino ir kvietė talkon socialistus, kad padėtų jiems atsilaikyti prie "bimbinius" ir Pruseiką. Sklokininkai žadėjo už tai gerų koncesijų socialistams. Ir iš LSS. 19 kuopos tuli draugai prisirašė prie sklokininkų, kad padėjus jiems ginti savo nepriklausomybę. Bet "mūšį" laimėjus, LSS. 19 kuopa gavo koncesijomis iš sklokininkų tik vieną narį. Tai buvo nekoks atlyginimas.

Tačiaus šiemet tasai "atlyginimas" buvo papildytas, nes daugiau sklokiškų trockistų įstojo 19-ton kuopon. Bet ko jie ten įstojo? Frank Lavinskas šitaip aiškina:

...dabar pasirodo, kad tie nauji nariai atėjo ne socialistams pagelbėt, bet iš socialistų pasinaudoti. Mat, LSS. 19 kuopos kasoj buvo $300 kapitalo. Tai juk geras kąsnis. Pernai buvo surengtos bendros prakalbos. Išlaidas nutarta mokėti pusiau. Išlaidų buvo $40 su viršum, ir viską turėjo užmokėti LSS. 19 kuopa. Sklokininkų organizacija prie išlaidų neprisidėjo, bet pusę kredito už prakalbų surengimą gavo.

Dabar gi prašo $100 iš mūsų kasos preso nupirkimui. Drg. Glaveckas įneša, o drg. Glaveckienė paremia, kad reikia duoti šimtinę. Sako, kam laikyti pinigus kasoj? Socialistams jų nereikia, o sklokininkai leidžia "Naująją Gadynę", jiems reikalingas presas. Sklokininkų daugiau, negu socialistų, todėl ir nubalsuoja skirti $100 presui.

Vadinasi, socialistai, surinkę pinigus socializmo vardu, dabar atiduoda trockistų laikraščiui palaikyti. O lietuviški trockistai suranda visokių kabliukų, kurių pagelba gaudosi žuvis. Jie įsteigė "Stilsono laisvinimo" fondą, nors Stilsonas jau senai laisvas ir plūsta komunistus. Jie įsteigė fondą presui pirkti, bet ir tas dievai žino, ar bus nupirktas. Jie naudoja visokius skymus ir tuos skymus pravaro per socialistų kuopą, kadangi ją dabar užvaldė trockistai.

Bet tai dar ne viskas: Lavinskas dar štai ką prideda:

Dabar kuopa nutarė paskirti $25 dr-go Stilsono kelionei į Scrantoną. Bet kai drg. Tiškus važiavo į Detroitą, tai kuopa jam nemokėjo. Drg. Tiškus ir pats turi pripažinti, kad čia ne taip, kaip reikia. Juk jis yra senas kuopos narys, daug jai dirbęs, organizavęs, ir kelionės negavo. O drg. Stilsonas, ilgus metus mūsų organizaciją griovęs, dabar atėjo—ir tuojau jam $25 kelionei!

Šičia vėl lietuviški trockistai mokėjo gražiai apmauti socialistus. Stilsonas juk išrinktas važiuoti SLA seiman Scrantonan iš SLA kuopos. Paminėtoji kuopa jam apmokės lėšas. Tai kuriuo sumetimu socialistų kuopa jam dar $25 pridėjo?

Dėlto, kad trockistai apgaudinėja socialistus finansiniai, medžiaginiai, nėra tiek bėdos. Svarbu, kad jie apgaudinėja juos ir politiniai. Trockistams rūpi ardyti Amerikos Lietuvių Kongresas; jie tam kongresui niekad nepritarė, visuomet jį šmeižė ir purvino. Dabar jie bando sukelti prieš Kongresą ir socialistus. Pasirodo, kad ir čia trockistai socialistus apgaus.

Lavinskas mano, kad "šituos dalykus reikėtų pagvildenti truputį plačiau." Mes manome, ne truputį, bet gerokai reikėtų jie pagvildenti.

Reikšmingas Smūgis

Pasaulio boksininkų čampionas Joe Louis nusmeigė savo oponentą Schmelingą pirmam raunde. Šis faktas turi ir politinės reikšmės.

Louis yra negras, pavergtos, išnaudojamos, pažemintos tautos sūnus. Schmelingas yra vokietis. Hitleriečiai skelbia, būk vokiečių tauta yra "tikrosios arijų rasės" tauta—tauta, "pati gabiausia, pati šviesiausia."

Na, ir ką gi šios rungtynės parodo? Pažemintas negras nusmeigė išaukštintą Schmelingą. Nusmeigė jį pirmam raunde, pačioj pradžioj, kas labai retai bokso istorijoj pasitaikydavo.

Išvadą tepadaro patsai skaitytojas.

"Broliai Lenkai" ir Jų Darbai

"Lietuvos Žinios" savo įvedamąjame gvildena pastaruosius Lenkijos-Lietuvos santikių tūlus nuotikius. Laikraštis žymi, kad—

Iš Lenkijos pusės pakartotinai girdime deklaracijas ar deklamacijas, kad lenkai Lietuvai ne tiktai ištiesę abi rankas, bet atidarę ir glėbį, tiek jau jie norį būti lietuviams geri, tiek nuoširdūs ir tiek draugingi.

Tačiaus, laikraštis nurodo, kad "Lenkai viena sako, o kita daro." Štai pavyzdys:

Paskutinės žinios iš Vilniaus, be abejo, sujaudins visą be išimčių Lietuvos visuomenę: **Lenkijos valdžia nutarusi nusavinti Lietuvių mokslo draugiją!**

Tai negirdėtas dar niekur dalykas.

Lietuvių mokslo draugija Vilniuje veikia nuo prieškarinių laikų. Tai yra visos tautos, viso pasaulio lietuvių organizacija. Viso pasaulio lietuviai aukojo jai, ką kas galėjo. Jos tikslas grynai mokslinis, be jokių nukrypimų. Ir, štai, ši draugija uždaroma, konfiskuojama! Kur girdėtas, kur dar kitur matytas toks reiškinys?

Lietuvių mokslo draugija kūrėsi sunkiausiose reakcingiausiose carizmo sąlygose; pergyveno žiaurius karo okupacijos laikus, kai lietuviai buvo prikaustyti prie vietų, kaip kaliniai vienukėse, ir tai niekas nelietė tos lietuvių tautos šventovės, tos vietelės, tos organizacijos, kuri niekam nieko bloga nedarė, bet kuri vis delto buvo lietuvių tautos židinys.

Lenkai ir tą organizaciją naikina! Ir kada?—Kai prakaituodami įrodinėja, jog Lietuvai ir lietuviams ištiesę rankas, jog norį bendradarbiauti, jog trokštą draugystės ir gerų santykių!...

Teisingai laikraštis nurodo: **"Visi mes prieš tai turime protestuoti."** Amerikiečiai lietuviai taipjau turi prie to prisidėti.

Tuojau po kovo 19 d. įvykių mes rašėme, kad dabar Lenkijos imperialistai darys viską "ramiu keliu" Lietuvą praryti. Prieš tai mes raginome kovoti. Raginome Amerikos ir Lietuvos žmones budėti; stovėti Lietuvos nepriklausomybės reikalų sargyboje.

Dalykų eisena mūsų tas pranašystes pilnai patvirtina.

Tarptautinė Peržvalga

Ispanijoj

Liaudiečių 43 divizija nuo kovo mėnesio laikėsi prie Francijos sienos, ties Agila, Gela ir Bielsa vadovystėj pulkininko Antonio Beltrano. Beltran laike pasaulinio karo tarnavo Jungtinių Valstijų armijoj. Ši liaudiečių grupė buvo vadinama "pražuvusi divizija." Jie apie tris mėnesius didvyriškai laikėsi, atmušdami fašistų atakas. Bet pastarosioms dienomis fašistai sutraukė ant kalnų toli šaunančias kanuoles ir pradėjo bombarduoti liaudiečius. Fašistai dar panaudojo ir 50 bombanešių lėktuvų. Liaudiečiams stokavo amunicijos. Todėl jie 15-16 dd. birželio skaičiuje apie 8,000 kovotojų perėjo į Franciją persinešdami visus ginklus. Francijoj jie pabus kelias dienas ir vyks atgal į Kataloniją, kad kautis prieš fašistus. Francija leidžia kiekvienam pasirinkti, kur jis nori, grįžti pas liaudiečius ar fašistus. Iš vienos grupės skaičiuje 400 tik 12 pasisakė vyksią fašistų pusėn, o visi kiti liaudiečių pusėn.

Fašistai po didelių mūšių užėmė prieplauką Castellon. Jie dėjo pastangas apsupti apie 36,000 liaudiečių kovotojų, bet be pasekmių. Liaudiečiai permetė daugiau jėgų į šį frontą ir fašistus sulaikė. Sakoma, kad liaudiečiai čia permetė 70,000 naujų jėgų.

Pietų fronte ilgai buvo "ramu," bet birželio 15 fašistai pradėjo puolimą ir paėmė miestelį Blazquez. To pasekmėje prasidėjo aštrūs mūšiai.

Matyti, kad fašistai turi labai daug karo lėktuvų. Jie kas dien skaudžiai bombarduoja liaudiečių pozicijas ir miestus. Valenciją tik viena diena tris kartus bombardavo. Ant Barcelonos vėl puolė du kartus fašistų lėktuvai, bet liaudiečių priešorlaivinės kanuolės juos nuvijo. Fašistai kelis kartus bombardavo Anglijos ir Francijos laivus liaudiečių prieplaukose ir ten plaukiančius. Kelis Anglijos prekybos laivus nuskandino, o Francijos sugadino. Bet tos šalys neina toliau, kaip tik nieko nereiškianti jų protestai.

Chinijoj

Japonijos imperialistai orlaivių pagelba Cantone išžudė apie 10,000 chiniečių moterų, senelių ir vaikų. Bet jų teroras nepakirto Chinijos liaudies dvasią apsiginimui.

Po to, kaip japonai užėmė gelžkelių centrą Chengchową, tai virš 100 jų tankų puolė ant chiniečių Hankowo link, bet išsiveržė Yellow (Geltonosios) upės vanduo plačiai užliedamas. Paskendo apie 80 japonų tankų, virš 250 kanuolių ir sako žuvo nuo 5,000 iki 10,000 japonų kareivių. Vietomis tarpe chiniečių ir japonų ėjo baisūs mūšiai vandenyj iki kaklo. Sakoma, kad daug civilių žmonių žuvo potvinyj. Tūli pranešimai sakė, kad iki 150,000 žmonių, bet vėlesni tas skaitlines sumažino. Bet aišku, kad potvinyj žuvo milionų chiniečių maistas ir namai. Korespondentai praneša, kad jau prasidėjo ten ligos nuo puvančių lavonų ir badas.

Geltonosios upės vanduo užplovė labai plačiai. Jis prasimušė keliose vietose. Vienoj vietoj išsiveržė ant 50 mylių pločio ir iki 10 pėdų gylio. Japonijos armija liko visai sulaikyta. Japonijos imperialistai kaltina chiniečius, kad jie būk tiksliai išgriovė upės kraštų užtvarus ir paleido vandenį. Chiniečiai sako, kad užtvarai sugriauta iš abiejų pusių besimušant.

Sako, kad japonų kruizeris "Izumo," 10,000 tonų įtalpos, užėjo ant seklumos ties Woosungu. Jungtinių Valstijų admirolas H. E. Yarnell atmetė Japonijos reikalavimą, kad jis ištrauktų Amerikos laivus iš Yangtze upės tarpe Hankowo ir Kiukiango. Sako, kad chiniečiai lakūnai nuskandino du Japonijos karo laivus Yangtze upėj.

Chinijos liaudis baisiai kenčia nuo Japonijos imperialistų užpuolimo. Jau desėtkai milionų gyventojų liko be namų, be turto. Bet tas nepakirto tos liaudies pasiryžimą kovoti tol, kol jos tėvynė bus apvalyta nuo užpuolikų.

Kas Naujo Kitur?

Čechoslovakijoj fašistai priešakyj su Henleinu nenusiramina, bet stato Hitlerio išgalvotus reikalavimus, kurie atvestų prie Čechoslovakijos pražudymo. Bet Čechoslovakijos valdžia krušina fašistus. Ji suteikė vokiečiams lygias teises su kitomis tautos grupėmis, bet negali pasiduoti Hitlerio ir Henleino reikalavimams. Vokietijos fašistai šaukia, kad būk Čechoslovakija sudaro "pavojų" Europos taikai. Iš to galima suprasti, kad nori ant jos pulti. Čechoslovakija turi 200,000 gerai apginkluotos armijos, o karo metu gali išstatyti iki dviejų milionų. Ji turi daug tankų ir virš 1,000 pirmos rūšies karo lėktuvų. Tai pusėtinai galinga šalis.

Anglijos imperialistai daugiau ginkluojasi ir aprūpina savo šalį maistu. Jungtinėse Valstijose užsakė 400 karo lėktuvų. Karo metu vien savo fabrikuose į metus Anglija gali padaryti iki 5,000 karo lėktuvų. Su Italija ir vėl atšrėja santikiai.

Francijos parlamente komunistai atstovai iškėlė aštrią kritiką prieš valdžią, kuri neperleidžia Ispanijos liaudžiai ginklų. Francijos valdžia paruošė planą dar budavojimui 2,600 naujų karo lėktuvų, kurie galėtų daryti iki 300 mylių į valandą. Siekiama su Turkija padaryti karinė sutartis.

Jungtinės Valstijos baigė budavoti 10,000 tonų kruizerį "Honolulu." Tūli valdiški rateliai reikalauja sulaikyti 400 karo lėktuvų Anglijos užsakymą. New Yorke įvyko 20,000 žmonių mitingas išleidimui Ispanijos liaudiečių vienos delegacijos. Iš Ispanijos per telefoną kalbėjo Negrin.

Sovietų Sąjungoj susekta žalotojų grupė, kurie nuodino armijai skiriamą maistą, pylė kerosiną, kad jį sugadinus. Apsigynimo jėgos stiprinamos, nes Hitlerio, Mussolinio ir Lenkijos karo provokacijos auga Europoj, o Japonijos imperialistų Azijoj.

Vokietijos fašistai paskelbė, kad jie panaikina Austrijos buvusias skolas. Taip jie mindžioja vieną po kitai tarptautinę sutartį.

Mexicoj liberališka valdžia turėjo kelis susikirtimus su fašisto generolo Cedillo pasekėjais, bet fašistai pralaimėjo. Fašistas generolas Maximo Avila Camacho užmuštas kovoj.

Pietų Amerikoj. Ir vėl Bolivijos ir Paraguay armijos atsistojo viena prieš kitą. Tarpe jų eina ginčas už Chaco kraštą. Keli metai atgal jų tarpe ėjo karas. Boliviją palaikė Jungtinės Valstijos, o Paraguajų — Anglija. Pastarieji skaudžiai sumušė tada boliviečius. Karas prarijo apie 100,000 gyvasčių. Jis buvo nutrauktas, bet dabar vėl gali kilti.

Jugoslavijos ministerių pirmininkas Milan Stoyadinovich nuvyko į Italiją derėtis su Mussoliniu. Pirmiaus tarpe šių kraštų buvo dideli nesutikimai, nes Mussolinis kėsinosi paimti Jugoslaviją. Bet po to, kada Jugoslavijoj įsigalėjo rusai baltagvardiečiai ir fašistai, tai ji pradėjo savo krašto lėšomis bendradarbiauti su fašistine Italija.

Indijoj kilo choleros liga. Pranešama, kad ji apima 48 distriktus. Bėgyj septynių savaičių mirė nuo jos apie 15,000 žmonių ir iki 30,000 buvo susirgimų. Choleros apimtoj srityj gyvena iki 50,000,000 žmonių.

Turkijos valdžia planuoja paimti **Sanjaką,** kuris yra ant Viduržeminių Jūrų krašto. Čia yra garsios Alexandretta ir Antioch prieplaukos. Dabar tas kraštas neva priklauso Syrijai, kuri yra Francijos globoj. Prieš pasaulinį karą jis ir Syrija priklausė Turkijai.

D. M. Š.

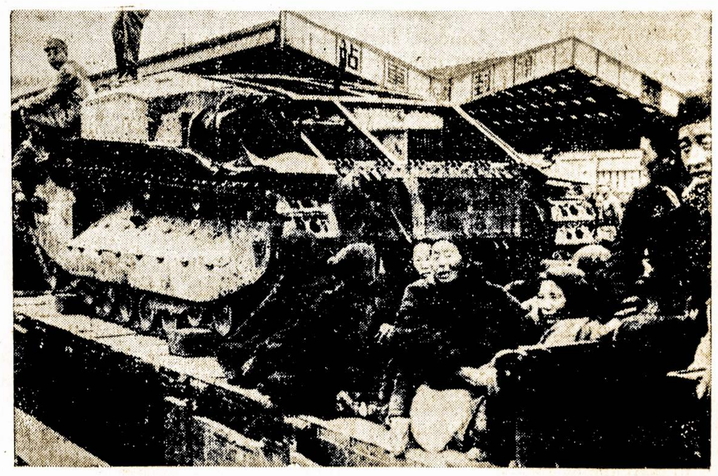

Chinijos pabėgėlės gabenamos iš karo apimtų vietų į saugesnes vietas.

Anglijos Valdžia "Nepaiso", Kai Italijos Lėktuvai Skandina Anglų Laivus

London. — Anglijos valdžia visai neatsiliepė, kad Ispanijos - Italijos fašistų bombininkai sunaikino dar tris prekybinius Anglijos laivus. Jau net persergėjimais nenori pykinti Mussolinio.

Anglijos ministeris pirmininkas deda pastangas kuo greičiausia praktikoj vykdyt draugiškumo sutartį, kurią pasirašė su Italija birž. 16 d. Jei tik bent kokia dalis Italijos kariuomenės, "proporcionaliai" su respublikos liuosnoriais, bus atšaukta iš Ispanijos, tai Anglijos valdžia ir paskelbs, jog sutartis su Italija jau įėjo galion, kaip mato Associated Press.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Ar tie patys delegatai galės dalyvauti Literatūros Draugijos suvažiavime ir Lietuvių Komunistų suvažiavime, kaipo pilnateisiai delegatai?

Komunistas.

Atsakymas

Tai yra du skirtingi suvažiavimai dviejų skirtingų organizacijų. Aišku, kad tik tie Literatūros Draugijos delegatai galės būti Lietuvių Komunistų suvažiavimo delegatais, kurie yra partijiečiai ir kuriuos vietinės komunistų frakcijos išrinko bei įpareigojo dalyvauti Komunistų Suvažiavime.

Šiaip draugai, nepartijiečiai, kurie norės, galės komunistų suvažiavime dalyvauti tiktai kaipo svečiai. Jų toks dalyvavimas komunistams labai pageidaujamas ir kviečiamas.

LITERATŪRA ir MENAS

Nenusimink!

Ko nusiminusiai žiūri?
Ko taip nuleidai rankas?
Užsismaukei seną kepurę...
Gal tave nuskriaudė kas?

Alkanas? Valgyti nori?
Darbo, sakai, negavai?
Ko pasirėmęs į tvorą?
Juk nenugrius pamatai?

Maisto tiek daug pagamino
Rankos tokių, kaip ir tu.
Krautuvių lūžta lentynos:
Prekių taip daug sukrautų!...

Rankų prireiks milijonai
Aibei darbų nebaigtų!
Priešais—plačiausi dirvonai!...
Ko gi nusiminei tu?

Pasidairyk, pajieškoki,
Drąsiai į tolį pažvelgk!
Dideliu milžinu stoki!
Galvą į aukštą pakelk!...

A. Kazanavičienė.

(Iš "Kultūros")

Nesutinku su P. Petrausku apie "Praeities Šešėlio" Perstatymo Apibudinimą

Gegužės 15 dieną Labor Lyceum svetainėje tapo suvaidinta keturių veiksmų drama "Praeities Šešėlis". Buvo, rodos, jau apie poros rašėjų išsireikšta per "Laisvę" apie vaidinimą. Tie išsireiškimai buvo labai nuoširdūs ir bešališki. Aš pilnai sutinku su pirmaisiais tąja prasme, apie kuriuos rašė Gilmanas ir "Laisvės" reporteris. Bet nustebau perskaičiusi "Laisvės" No. 136 P. Petrausko nuomonę apie tuos pačius "Praeities Šešėlis". Mano nuomone, P. Petrauskas, ar tikslingai norėdamas iššaukti diskusijas, taip parašė meno skyriuje, ar aš "klaidingai" supratau patį vaidinimą.

Jis pavyzdžiui nurodo, kad Geramylio rolėje, kurią lošė J. Kačergius, sako: "Per visą veikalą jo vaidinime aristokratiška pažiba buvo apsiniaukusi". Aš esu įsitikinusi, kad ji kitokia negalėjo būti, kaip tik apsiniaukusi. Jeigu jis būtų lošęs su dideliu pasipūtimu, su dideliu išdidumu, tai jis nebūt buvęs savo vietoje. Ir ve kodėl. Geramylius jau senas generolas, kuris atsitarnavęs caro armijoj. Tas liudija, kad jis apie šešesdešimtis metų amžiaus. Jis mato savo šeimynoje ne tą, ko senio širdis troškta. Jo duktė Varonika myli revoliucionierių. Elzbieta lengvo būdo mergaitė. Sūnus pradėjęs eiti mokslus, užsikrečia revoliucijinėm idėjoms. Tą visą senis Geramylis jaučia ir mato savo širdyje. Tai koks jam gali būti džiaugsmas, koks jam gali būti išdidumas, kad jis prievarta išleidžia Varoniką už Rozenio? Nei jokio! Jo širdis, jo jausmas sukaustytas, nes jis mato, kaip Elzbieta meilikaujasi su Rozeniu. Jis nujaučia, kad gero nebus, bet sukaupęs savo jėgas atiduoda dukterį ir turtus išsitrankiusiam Rozeniui.

Tuos jausmus, tuos širdperšos skausmus savo nudavimais labai vykusiai perstatė J. Kačergius. Jeigu jis būtų kitaip nudavęs, kitaip pergyvenęs ant scenos, tai jis nebūtų buvęs savo vietoje. Jis būtų sudarkęs Geramylio rolę. Mes tik galime pasigėrėti, kad faktinai jokios meno mokyklos, J. Kačergius, nelankęs ir virš 20 metų nedalyvavęs vaidyboje, taip artistiškai atliko savo rolę. Tas rodo, kad J. Kačergius yra genialus menininkas ir kaip kurie lanką teatro mokyklas turėtų džiaugtis, kad savo tarpe turi tokių gabių žmonių.

Apie Aldoną Šertvietytę pilnai sutinku su Petrausku, kad ji paliko publikoj gilų įspūdį. Ji gražiai lošė ir niekur nesumišo. Tą patį galima pasakyti ir apie Adelę Rainienę, kuri lošė Elzbietos rolėje. Jos nudavimas, jos mimika "nekaltumo" meilėje su Rozieniu labai vykusi.

Dabar eisime prie M. Paukštienės rolės, kuri lošė Geramylių tarnaitės Magdelenos rolę. Mano nuomone, kad Petrauskas klysta sakydamas, kuris sako: "Kaipo tarnaitė, ji galėjo turėti šviesesnių valandėlių vietoje monotoniškumo—ant slenksčio raudoti". Juk kaip Geramylius, taip ir jo tarnaitė jau seni abu amžiumi. Tarnaitė auklėjo Geramylio vaikus. Ji lyg vienos šeimynos asmuo, kuri mato ir supranta Varonikos troškimus, kad ištekėti už Aleksandro revoliucionieriaus. Tėvas įpuolęs desperacijoj, kad kaip nors padaryti prarają tarpe jų. Kaip Geramylis, taip ir tarnaitė Magdelena mato kas dedasi šeimynoje. Vienas ima grieštą žingsnį atitraukt nuo Aleksandro, o atiduot dukterį nusivalkiojusiam Rozeniui, kuris kartu lenda prie Elzbietos. Nors ji (Magdelena) jaučia tai savo širdyje, kad čia daroma neteisybė, kad čia žudoma jauni žiedai. Bet ji tarnaitė, kas jos klausys, ką ji turi daryti ir už ko griebties,—kaip tik moterišku būdu—raudoti, dejuoti. Juk nuo tų nepasisekimų ir jai kaip tarnaitei gludi tamsi ateitis.

Aš suprantu, jeigu būtų M. Paukštienė loštama Magdelenos rolę, būtų lyg robotas džiugavusi, šokinėjusi, tai būtų buvusi nesavo rolėje ir nebūt tą perdavusi publikai kokioje ji rolėje buvo. O dabar ji lošė taip naturališkai, taip vykusiai, kad priekabiaut neapsimoka.

Apie Vytauto Lapšio rolę, kuris vaidino Geramylio sūnaus gimnazisto rolę, mano supratimu, kad jis vykusiai atliko. Kad pasižiūrėti sovietinių judžių ir iš ten pasisemti nudavimų, tai ne tik Vytautui patartina jų pamatyti, bet ir visiems. Nes Sovietuose šiandien teatras yra taip naturalizuotas, kaip istoriniai kas dedasi, kad jis būtų perstatytas aiškiai publikai. Tai pripažįsta visi teatrų kritikai. Tad sovietinių judžių pasižiūrėt atsilanko ne tik pradinių, bet ir gerų ir aukštų žvaigždžių. Manau, kad nepadarytų klaidos, kad ir visa mūsų lietuvių Liaudies Teatro grupė laiks nuo laiko nueitų pažiūrėti. Kam vienam Vytautui tik tą pasiųlyti?

Rozenio rolėje vaidino J. Aimanas. Tai jaunas čia gimęs ir augęs vaikinas. Bet jis nebuvo savo rolėje. Jis ne tik Rusų caro armijos oficieriaus rolę nevaidino, bet jokios šalies armijos oficieriaus rolę nevaidino. Jam trūko vikrumo ir tiesumo. O pas oficierių juk tų dviejų dalykų jau turi būti. Bet pas jį to trūko ir tą visi pastebėjo.

Dabar kas liečia P. Pakalniškį, kuris vienam veikale vaidino tris roles. Tiesa, tos rolės neilgos, bet žymios. Pirma jo rolė buvo nedakepusio valdininkėlio Perekatovo, kuris myli daug plepėti apie moteris, apie meilę. Bet užvis meiliausia jam išmesti vienas kitas kaušas degtinės. Jis toje rolėje buvo taip tipiškas, kad visi pilvus susiėmę kvatojo, kaip jis save Geramyliui užsirekomanduoja, kad nieko "negeria", bet kiekvienu pasitaikymu—grypšt stiklelį ir makt į save.

Antroje rolėje, tai socialisto revoliucionieriaus Aleksandro rolėje. Čia d. Petrauskas tikrai nori nuduoti kažin kokį revoliucionierių. Kad jis gali kentėti katargoje, iš jos pasprukti ir klejoti po Sibiro tyrus ir turi būti: **"Taigi, jis turėjo pasirodyti taip tvirtu revoliucionierium, kaip buvo, net ir tvirtesniu, nes dabar užsiartavojąs perėjąs per dalį caristinės peklos".** (Mano visur pabraukta—T. V.).

Na, drauge Petrauskai, ar jūs manote, kad jūs patys išbūsite kelius metus kalėjime ir tas buvimas jūsų finiziniai nesunaikys. Aišku, kad fizinę atmainą į jumis padarys. O kitaip, tai visi norėtų kalėjimo, kad juose būtų galima išsiauginti ir pilvas ir tvirti raumenai. Bet juk taip nėra. Kalėjimas yra kalėjimas. O ypatingai buvusis Rusijos caro kalėjimas. Kas į jį papuolė tvirtas fiziniai, tas pabuvęs eilę metų grįžo palėgėlis, sukonaveiktas. Tokiuo, drauge, turėjo būti ir Aleksandras. O reikia turėti dar ir tą domėn, kad Aleksandras pabėgo iš katargos ir klaidžiojo po Sibiro tyrus. Juk jis tyruose negalėjo būti gražiai apsiskutęs, apsikirpęs ir sočiai pavalgęs. Anaip-tol ne! Jis turėjo būt alkanas, nusilpęs, nusikamavęs. O kitaip, tai jis būtų sudarkęs Aleksandro revoliucionieriaus rolę. Jis ją nesudarkė. Jis ją atvaidino taip, kaip ji turėjo būti atvaidinta.

Jeigu, drauge Petrauskai, sakytai, kad perdaug savo revoliucijinius tikslus Aleksandras pririšo prie Varonikos sijono. Čia sakyčiau, jūs, ėsate teisingas. Bet dabar, jūs, kimbate ten prie tų dalykų, kur negalima kibti. Kad jūs sakytumėte, kad Aleksandras išbėgęs iš katargos ir raginamas per Varoniką ir jos brolį, kad jis bėgtų, nes čia Rozenas yra kalėjimo viršininku ir jį suims. O Aleksandras atsako: "Kad ir kalėjime, bet nors arti prie Varutės." Čia jau lyg ir sijono revoliucionierius. Bet jūs tą savo kritikoj nepastebite. O "pastebite" tokius dalykus, kurie būtini ir vaidintojo geniališkai atlikti.

Jūs, drauge, nurodote, kad: "Gi tas pranešimas buvo pakeistas juoku, satyra". Drauge, pranešimas padarytas taip vykusiai, kaip tokiuose atsitikimuose paprasti kareiviai daro juos. Tiesa, publika juokėsi. Bet kodel ji juokėsi. Juk, drauge, turėtai žinoti, kad žiūrovai buvo darbininkai, o ne kokie aristokratai. Kada kareivis pranešė, kad kaliniai sukilo ir jau didžiuma demonstratyviai išėjo iš kalėjimo, Geramylių šeimyna nusigasta. Geramyliukas šaukia ant kedės pašokęs, kad revoliucija atėjo. Valdininkuose nusigandimas. Darbininkiška publika tik džiaugiasi, kad priespaudai atėjo galas. Jeigu tas veikalas būtų aristokratams rodomas, aišku, kad jie būtų nusiminę, nes jiems galas. Vot, rodos, žiūrėjome abu į tą vieną veikalą ir kaip skirtingai supratome. Aš netikiu ir dabar, kad d. Petrauskas tikrai taip suprato veikalo suvaidinimą, kaip jis perstato savo rašinyje. Jeigu jis tikrai taip suprato, tai mudu abudu jau nesuprantame nei veikalo turinio, nei jo suvaidinimo.

T. Vasikoniutė.

"V-bės" Vyriausio Redaktoriaus Ekskursija Lietuvoje

(FELJETONAS)

Rašo **Redaktoriaus Padėjėjas.**

Kaip tai smagu plaukti per Atlantiką! Čia vilnys sau blaškosi; laivas baltas, kaip gulbė, supasi, linguoja; didokos žuvys aplink plaukioja. Keleiviai vieni šnekučiuojasi, kiti romansuoja, treti užsiglaudę kur už kampo "ožius lupa"... Viduje laivo tvanku...

O ponas, vyriausias "Vienybės" Redaktorius jau antroj dienoj nuo išplaukimo iš New Yorko pradėjo per binoklius žiūrėti, ar nepamatys Kauno Saboros, ar Birštono resortų...

O negalima surasti žodžių, kokia tai buvo linksmybė, kuomet Klaipėdoj išgirdom pučiant lietuviškas dūdas! Čia, orkestra, pučia, šnypščia, bugnais kala, o toliau basiakojų vaikučių partija, ir tie, kiek kuris pajėgdamas triukšmauja. Čia, va, trispalvė lietuviška vėliava plevėsuoja, ten matyt ant kokio tai valstybinio namo joja raitelis—Lietuvos Vytis!

Pasitinka mus didelis pulkas ponių ir ponų—daktarai, daktarienės, — viršininkai,—viršininkienės ir tt. Priešakyj šio būrio stovi didelis, riestas ponas, plikagalvis,—tai Kišenininkų Draugijos Pirmininkas. Didžiumoj visi apvalūs, pasipūtę, — kai kurių žybčioja pro praskėstas lūpas auksiniai dantys, kiti ponai glosto senovės rusų tipiškas barzdas ir taip toliau.

Mūsų Redaktorių Albiną, tuojaus pažino didieji ponai ir linguodami pradėjo jį sveikinti. Albinas irgi mokėjo tokiam momente priderančiai apsieiti. Poniutėms, kaip jau Lietuvoj priimta—papteriama į švelnią rankutę, ponams šiaip tvirtai paspaudžiama, podraug paaiškinama ir pono titulas. Bet štai, viena dama, veikiausia pastebėjo svečio nešvarią nosį, ir pakišo ponui rankutę apmovusi zomšine pirštinaite... Jos rankutė buvo irgi pabučiuota. Bet...

—Gadem!... Neraliuotas galvijas!...—pasisukęs Redaktorius man pašnibždoms sumurmėjo.

Tik šmakšt, jau ir korespondentų būrys! Vieni kalbino vyriausį Redaktorių Albiną, kiti kad pasiuto fotografuoti—ir iš užpakalio, ir iš priešakio... Laimė, kad tuojaus pribuvo kazionas vežimas ir nusivežė mus ant "arbatėlės"...

Redaktorius Sako Klaipėdoj Prakalbą

Oras tykus, kartais šyelnutis vėjelis pustelia. Čia prie valdiško namo susirinko būrys margos publikos—laukia svečio pradesiant kalbėt.

Lėtai sau, bet išdidžiai, užsilipo ponas Albinas ant valdiško namo gonkelių ir pustuzinį kartų atsikosėjęs—pradėjo:

—Didžiai gerbiami ponai ir ponios! Be galo susijaudinęs aš šiandien. O, yes, dėkui, kad mane taip slauniai priėmėt! Bet taip ir reikia! Nes aš esu seniausio Amerikos lietuvių dienraščio "Vienybės" vyriausias Redaktorius!...—Tuos žodžius ponui ištarus, vėl sužaibavo fotografinių aparatų šviesos, sušlamėjo korespondentų popierų lakštai ir dar daugiau įbedė žiopsotojai akis į mūsų Redaktorių Albiną!

—Smagu man matyt, ve visur lietuviškas iškabas...—Ir parodė kalbėtojas į vieną gretimą apatinių moteriškų drapanų krautuvę, ant kurios riogso vokiška iškaba ir žemiau vokiška svastika...

Iš pradžių kalbėtojo galva taip gražiai žvilga, kaip "nusaimanaizuotas" amerikoniškas automobilis; už kelių minučių aprasoja, pasidaro širma; marškinių kalnieriaus kampai pradeda riestis; pono Albino kelnėse atrodė, kad elektros sriovė veikia—pradėjo žymiai drebėti. Visgi dar sykį sukaupęs ponas visas spėkas toliau tęsė:

—Jūs ponai, pergyvenot momentą: jus išgąsdino paliokai. Bet mes ir buvom susirūpinę; valandom skaitėm tą laiką, kada ultimatumų momentas ėjo. Mes ramiai laukėm, kurion pusėn dalykai nusvirs, už tą pusę mes buvom pasiryžę "stikyt"... O kad ultimatumai buvo priimti, ir Lietuva tapo pavesta mūsų brolių lenkų globai, tai mes iš visos širdies "stikinam" už tuos interesus...—Čia vėl kosulys kalbėtoją užpuolė. Apsišluostęs prakaitą dar sykį suriko:

—Ponai ir ponios! Aš parvažiavau ne savo reikalais, bet tautos reikalais... Ve, kaip čia pasakius... Amerikoje dabar tęsiasi baisus krizis. Tas krizis palietė ir mūsų laikraštį ypatingai. O mūsų laikraštis kelia Lietuvos vardą, plečia lietuvybę. Bet velniai žino, kas ten yra, kad naujų skaitytojų negalima gauti, o seniai didžiumoj jau panokę, pražilę. Tai tik ačiu keliem stambiem biznieriam, kurie palaiko mūs laikraštį. Bet ilgai taip negali būt! Jūs ir mes turime jieškoti naujų priemonių, naujų prospektų, kad tą laikraštį atgaivinus!...

Šiaip taip ponas prakalbą užbaigė. Sunkiai nurėpliojo nuo gonkelių. Marga publika išsiskirstė. Tuomet mudu su Redaktorium Albinu išsipirkę gelžkelio bilietus traukiam Kauno link.

Pakelėm matyt jau išsprogusių medžių; kitur piemenukai jau gano ant plikos dirvos karvutes; matyt daug namelių su pasišiaušėjusiais šiaudiniais stogais, kuriuos vėtros apdraskė...

Sėdim su ponu Redaktorium Albinu traukinyj ir per binoklius žiūrime, ar nematyt kur triobos, blėka apdengtos; žiūrim, ar nematyt kur Pieno Centro, ar pavyzdingo dvarelio—bet nesimato...

Tik, žžžžžžt... Traukinys sužviegė ir sustojo. O ponas Albinas tik kapt, ir laiko užčiaupęs burną!

—Oi, kokia čia pavietrė?—sušuko Albinas. Ir iškišęs jau rodo kruviną liežuvį...

—Gadem, kokis čia parėtkas?! Sukandau liežuvį!...

Vėliau atėjęs konduktoriaus padėjėjas paaiškino, jog vienas amerikonas norėjęs išbandyt lietuviškus įstatymus, sustabdęs traukinį... Jis už tai užsimokėjęs 25 litus...

—Bet, ponai, būkite atsargūs, nes amerikonas, matyt unaristas, ir gali dar sykį stabdyt traukinį.—Paaiškino uniformuotas padėjėjas.

Sėdim su Redaktorium Albinu traukiny, ir bijome ne tik dairytis, bet ir išsižiot...

Ir iš tiesų, tas ablavukas dar tris sykius stabdė tą traukinį, užsimokėdamas vis didesnę bausmę. O pasažieriai kiekvieną sykį vis kramtė sau liežuvius ir po to keiksnojo...

—Kaunas, Kaunas!...—Guzikuoti ponai pradėjo šūkauti.

—Hurey! Kaunas! Tai laikinoji Lietuvos sostinė!...—Redaktorius Albinas suriko.

—Tššš... Tylėkite, ponas! Dabar sakoma "Kaunas-Sostinė", neminėkite "laikinoji", nes galite pakliūti po areštu. Dabar Vilniaus nevalia minėti!—Pastebėjo koks tai valdininkėlis.

—Na, tai tuščia jo Vilniaus, mums bus gerai ir Kaune!—Redaktorius Albinas tarė.

Haha, bračia, čia dar puikesnis priėmimas negu Klaipėdoj! O kad apipuls mus patarnautojai: vieni peršasi čemodaną panešėti, kiti su šluotuke dulkes nuvalo; o čia, vėl senutė priėjusi siūlina gėlių pluoštą, aiškindama savo bėdas ir badavimo profesiją...

—Prasišalinkite, ubagai! Nes tuojaus pašauksiu skadroną milicijos, jeigu jūs nenustosit man ramybę drumstę. Džėlon sugrūs visus, arba atsidursite koncentracijos liogerin... rup...—Susinervavęs ponas Albinas pradėjo rėkauti.

Tie skurdžiai truputį praretėjo; bet iš kažin kur išdygo su fotografiniais aparatais korespondentai ar gal kokie valdininkai. Tuomet Redaktorius Albinas atsistojo prie vieno vėliavos stiebo, pasitempė kiek tik pajėgė, ir, atsiprašant, kaip melžiama karvutė sau ramiai stovėjo, o tie tautos veikėjai jį iš visų pusių vėl fotografavo...

(*Tasa ant 4-to puslapio*)

Prabėgomis

"L." Jaunuolių Skyriuje (Youth Section) newarkiškis pastabininkas Joky praneša, kad Sietyno Choras per tūlą laiką buvo lyg ir atitolęs nuo dainavimo. Per nekurį laiką, esą, buvo daugiau dėta svarbos susimokinimui operečių, negu dainų. "But we're back," rašo entuziastas d. Joky. Ir dabar jie paskubomis mokosi naujų dainų ir senąsias nuolat kartoja. Jie labai esą susirūpinę su išpildymu savo debiuto. Jų debiuto kalendorius esąs sekantis: Birželio 26 d., 9 val. ryte jie dainuos iš Radio Stoties WHOM; tą pačią dieną po pietų turės dainuoti ALDLD Apskričio piknike, Union, N. J.; liepos 3 d. — "Laisvės" piknike, Brooklyne; liepos 17 d. savo pačių išvažiavime. O vėliau dar dviejose vietose.

To paties korespondento pranešimu, sietyniečiai delegatu į LMS suvažiavimą išrinkę d. Juozą Sukaską. Bravo, sietyniečiai ir jų apsiėmęs delegatas! O ką kiti šio apskričio vienetai daro delegatų siuntimo reikalais?

Vienas mano geras draugas sietynietis praneša, kad jis gavęs laišką nuo draugės T. Stočkienės (nuo laivo "Gripsholm") su sekamu pranešimu: "Turėjome audringą kelionę. Jau siekiame kraštą. Esu sveika ir linksma. Viso labo jums visiems!"

"T. Stočkienė."

Draugė T. Stočkienė — sietynietė ir, be to, pasidarbavusi vaidinimuose.

Birželio 17 d. Liet. Liaudies Teatro susirinkimėlyj d. J. Juška bandė duot kelių scenos kūrinėlių peržvalgą. Bet... teko nusivilti: nebuvo peržvalga, o tik paviršutinis apsižvalgymas. Suprantama, kitaip ir negalėjo būt, kuomet d. Juška antsyk tiek daug užsimojo...

"Keleivio" No. 23 tūlas Vytautas Katilius kredituoja brooklyniškį Lietuvių Liaudies Teatrą už tai, būk jis suruošęs eilę literatūrinių vakarų, kuriuose davė paskaitas Dr. Petrika, Vidikas, Mizara ir kiti. Teisybė, kad buvo tokie literatūriniai vakarai ir referatoriai, bet visa tai suruošė ne Lietuvių Liaudies Teatras, o Lietuvių Meno Sąjungos Šviet. Komitetas.

LMS III Apskritys finansiniai ir organizaciniai globoja muzikos-dainų mokyklėlę, kurią veda d. B. Šalinaitė. Pastaruoju laiku tą mokyklėlę lanko tokie gabūs jaunuoliai kaip: Aldona Žilinskaitė (brooklyniškio Aido Choro vedėja), Mildred Jamisoniūtė ir Geo. Kazakevičius, kuris dažnai pasitarnauja Aido chorui kaipo dirigentas. Draugas Kazakevičius rodos vadovauja ir orkestrai.

Buvusieji tos mokyklėlės mokiniai dabar jau savo muzikaliais gabumais ir prityrimais gelbsti kitoms mūsų meniškoms vienetoms. Aldona Klimaitė, turinti lakštingalės koloratūrą soprano, dabar mokytojauja—veda Great Necko chorą "Pirmyn" ir Elizabeth'o chorą "Banga;" Helena Mantuškaitė-Incas gerai pasidarbavo So. Brooklyne chorui "Trimitas," o darbštusis Juozas Sukaskas visokeriopai gelbsti Aido chorą ir kitus.

(*Tąsa 4-tame pusl.*)

Parašė M. ZOŠČENKO Vertė V. PAUKŠTYS

MĖLSVOJI KNYGA

IV. Nepasisekimai

(Tąsa) 64

Kamennoostrovskas prospektas. Bulvaras. Pasuku bulvaro kraštutinėn alejon ir važiuoju sau.

Priešais mane drėkiasi rudeninė gamta. Pageltus žolė. Nuvytusių gėlių eželė. Ant kelio geltonų lapų prikritę. Viršuje manęs čiukniškas dangus.

Paukšteliai čiulba. Varna mėšlą kapsto. Margas šunytis vartuose loja.

Aš žiūriu į šį rudens vaizdą ir staiga mano širdis susiminkština, ir man nesinori apie blogumus mąstyti. Vaidentuvėje piešiasi stebėtinas gyvenimas. Malonūs, supratingi žmonės. Asmens pagarba. Ir būdų švelnumas. Ir meilė linkui artimųjų. Ir išnykimas barnių ir šiurkštumų.

Ir staiga nuo tokių minčių pas mane atsirado noras visus apkabinti ir prie savęs prisispausti, atsirado noras pasakyti ką nors gero, malonaus. Norėjosi šūktelt: "Broliai, svarbiosios sunkenybės užpakalyje. Greitu laiku mes gyvensime, kaip fon-baronai!"

Bet staiga tolumoje pasigirsta švilpukas.

"Kas nors prasikalto, — sakau pats sau.—Kas nors, veikiausiai, ne taip, kaip reikia, gatvę perėjo. Ateityje, veikiausiai, to nebus. Negirdėsi taip tankiai šių įkyrių švilpukų, primenančių prasikaltimus, pabaudas ir tiesų laužymą."

Ir vėl jau netoli manęs pasigirsta švilpukas, kokie tai šūkavimai ir šiurkštus barnis.

"Taip šiurkščiai, veikiausiai, ir nešūkaus. Na, šūkauti, gal būt, ir šūkaus, bet jau taip nepritinkamai, įžeidžiančiai, nesiplūs."

Girdžiu, kad kas tai paskui mane bėga. Ir šaukia užkimusiu balsu:

—Kodėl tu, velniai tave paimtų, bandai pasprukti?! Tuojaus sustok!

"Ką tai vejasi,"—pats sau sakau ir palengva, bet drąsiai važiuoju.

—Lioška,—šaukia kas tai,—užbėgk iš kairės! Nepaleisk jį iš akių.

Matau—iš kairės bėga berniokas. Jis lazda mosikuoja. Ir kumščia grąso.

Aš atsisuku atgal. Apyžilis garbus sargas bėga keliu ir rėkia, kiek tik pajėgia.

—Brolyčiai, griebkite jį! Laikykite! Lioška, nepaleisk iš akių!

Lioška taiko į mane ir jo lazda atsimuša į mano dviračio ratą.

Tuomet jau supratau, kad čia dalykas liečia mane. Aš nušoku nuo dviračio ir laukiu, kas čia bus.

Pribėga sargas. Jo krūtinėje pasigirsta parpulys. Alsavimas veržiasi laukan, kaip iš garvežio kamino.

—Laikykite jį!—šaukia jis.

Apie dešimts liuosnorių žmonių pribėga prie manęs ir griebia už rankų.

Aš sakau:

(Daugiau bus)

MENO SKYRIAUS DALIS

(Tąsa iš 3-čio puslp.)

"Versaliaus" Viešbutyj

Štai jau mes "Versaliaus" Viešbutyj. Iš lauko graži iškaba, mirga įvairių spalvų elektros lemputės. Viduj sutinkam panelę, o gal ponaitį?—negali pažinti: aukšta, tiesi figura, plaukai trumpi, lūputėse smilksta cigaretas, vyrišku kalnierium ir kaklaraišiu. Tik beje, nepaprastai pakilusi krūtinė, ir dėvinti fasoniškas kelines...

Pasikalbėjus supratome, jog šioje uniformoje randasi kukli panelė. Mandagiai ji mus kalbino... Siūlino šio ir to... Išdygo ir dar dvi gražuolės, kurias galima pavadinti "modeliais"... Romansavome... Jos tokios mandagios, švelnutės... mus vaišino... Mes sulyg savo jėgos nuolankiai priėmėm... Atsirado ir daugiau panelių... Bet ilgainiui mes pasijutom perdaug nuvargę, ir jau daugiau nebenorėjom jokių gyvenimo saldybių, o tik prašėmės, kad leistų mus paprastai miegoti...

—Pasportus, ponai...—Pirmoji panelė mandagiai pareikalavo.

Padavėm savo pasus.

—Taipgi malonėsite, ponai, užsimokėti už nakvynę ir...Čia, va, pasirašykite, ponai...—panelė mums pasiūlino.

Redaktorius Albinas parašo vietoje padėjo kryžiuką.

—O, ne, ponas! Turite padėti parašą!—Reikalavo panelė.

Tuomet turėjo Redaktoriaus Albino padėjėjas pasirašyti ir nesusipratimas buvo likviduotas.

Gulim sau atskiruose kambariuose ir pradedam migdytis...

—Oi! Help! Help Gadem, bitės užpuolė!—Staiga pasigirdo pono Redaktoriaus Albino balsas.

Kilo aliarmas; suėjo keliatas patarnautojų, ir galų gale paaiškėjo, jog čia būta ne bičių, o tik sau būrelis naminių gyvuliukų—blakėmis vadinamų...

Anksti ryte pradėjo kas tai šaukti koridoriuje pono Redaktoriaus Albino vardą... Atsikėlę radome užkvietimą ponui į didžiulę Centralinę Valstybės Radio Stotį... Prašo jį pasakyti prakalbą...

Tuojaus nuolankus Redaktoriaus tarnas parašė prakalbą. Pasirėdėm, su fasoniškom uniformom ir leidomės į Radio Stotį.

Bet ve, mums beeinant Kauno tratavaru, staiga suriko ponas: "Pilvą, pilvą..." ir movė šalimai esamon kavinėn... Na, jau čia, sakau, velnias!...

Sugrįžta ponas. Atrodo sveikas... bet ko tai piktas.

—Tai, gadėmit, tvarka!... Apsileidimas didžiausias! Įėjus toilete nebuvo popieros, ir, aš buvau truputį susinervavęs, tai sunaudojau savo popierą, kurioje buvo parašyta Radijuj prakalba! Kas dabar bus?—klausia manęs Redaktorius Albinas.

—Nelaimė, tai nelaimė! Bet nenusiminkite, ponas. Jūs drąsus, ir galėsite prakalbą per radio pasakyti ir be rašto.—Raminau jį.

Vyriausio Redaktoriaus Kalba per Radio

—Brangūs broliai ir ponios! Be galo smagu man šiandien kalbėti oro audromis!

—Be galo man patinka Lietuvos tvarka, švarumas, mandagus apsiėjimas. Džiaugiuosi kultūros kilimu, Kauno miesto puošnumu ir taip toliau. — Truputį atsikosėjęs ponas tęsė toliau:

—Aš parvykau iš Amerikos su tautos reikalais. Mes lietuvybę keliam nemažiau, kaip jūs. Trumpai paminėsiu kokiu spasabu:

—Kokį tik biznį mes pradedam, visuomet užbaigiam vardan lietuvių tautos kėlimo, populiarizavimo. Anais metais išrinkom lietuvaitę "Miss Karalienę"—gražuolę. Tai buvo dienraščio "Vienybės" darbas! Tik gaila, kad kuomet susirinko publika, perstatėm tą "Karalienę", tai ji, matai, nepasirodė (o gal tokios "Karalienės" nebuvo visiškai Amerikoje?—Zec.).

—Dabar, kas link Ginklų Fondo. Tai puikus dalykas! Tik gaila, kad šiuo tarpu "Vienybė" mažai ginklų turi. Jeigu turėtum daugiau, mes nesigailėtum savo tėvynei pasiųsti kelis tonus...

—Bet svarbiausia, gerbiamieji, tai mūs dienraščio "Vienybės" finansinis klausimas! Jau mes, amerikiečiai, "Vienybės" leidėjai ir rėmėjai nepajėgiam jokiu spasabu toliau verstis. Mane tautiškas abazas atsiuntė į Lietuvą, idant Lietuvos vyriausybė susirūpintų tuo klausimu, ir duotų kokią nors paramą. Ir, žinoma, ji tai padarys!

—Kas liečia Lietuvos patriotiškumo klausimą, mes galime laikytis senos lietuvių patarlės:

"Lai būna mūsų rožančius sulyg kelių, o liežuvis sulyg žemės! Lai mazgoja ranka ranką! Lai remia finansiniai Lietuvos vyriausybė dienraštį "Vienybę"! Lai gyvuoja Tubelių valdžia!"

—Su šiuo ir baigiu, nes dar ilgesnė prakalba reikės pasakyti Dūl-Dūl-Dūdelės Draugijai...—Užkimusiu balsu ponas užbaigė.

Tai nuo čia ir persiskyrėm su ponu vyriausiu "Vienybės" Redaktorium Albinu—po tokios gražios ir pasekmingos prakalbos.

(Tąsa iš 3-čio puslp.)

Tas parodo, kad tokia mokyklėlė auklėja mūsų muzikales jėgas. Kiti LMS apskričiai turėtų pasekt Trečiąjį Apskritį!

LMS III Apskritys pasiuntė Brooklyno aidietę Marytę Browniūtę vasarinėn mokyklon paimti liaudies šokių kursą. Liaudies šokių plėtra turėtų susirūpinti ir kiti mūsų apskričiai. Mūsų spektakliuose dažnai reikalingi šokikai, o pas mus jų taip mažai.

Proncė.

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valygydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

NUMALŠINKITE TUOS BAISIUS REUMATIZMO SKAUSMUS BARUVACOL'IU

Palengvina per 48 Valandas arba Nieko Nekaštuoja

Daugelis suranda greitą, palaiminga palengvinimą nuo skausmų ir nesmagumų reumatizmo, nervų įdegimo, strėnų gėlimo ar sciatikos šiame saugiame recepte, vadinamam Baruvacol. Dažnai per kelias valandas skausmai būna sustabdomi; sustingę, sopanti sąnariai ir raumenys atsiliuosuoja, kad kentėtojas vėl gali džiaugtis gyvenimu. Nekentėkite! Nelaukite! Pasiųskite šį pranešimą paštu į Atkins Laboratory, 44 East 63rd St., New York City. Prisiųskite $1.85 arba užmokėkite laiškanešiui $1.85, pridedant pašto lėšas, kai jis atneša Baruvacol. Matykite greitą, malonų palengvinimą per 48 valandas arba sugrąžinkite nenaudotus vaistus ir gaukite savo $1.85 atgal.

Reikalaukite Crystal Spring

Lietuvių Išdirbystės Sodės-Toniko

Telephone 3245 Brockton, Mass.

IŠDIRBĖJAS JONAS SIDARAS

Jis daro toniką moderniškiausiomis mašinomis, todėl padaro geriausią skonio subalansavimą ir daro labai švariose aplinkybėse. Jonas Sidaras turi 25 metus patyrimo šiame darbe. Jo daromos sodės bei tonikai yra išrinktinių šviežių vaisių, 30 skirtingų skonių.

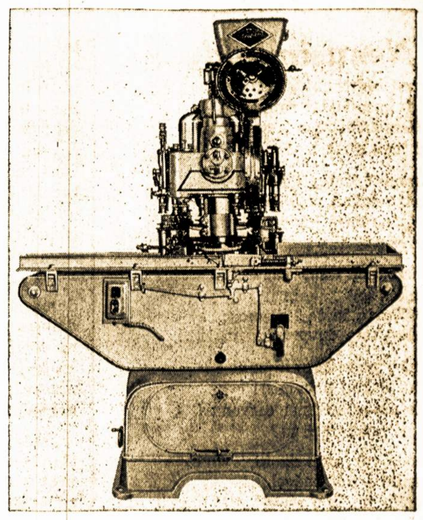

Čia parodoma vėliausio išdirbimo sodėm daryt mašina. Tokią mašiną nebile kas gali įsigyt, nes ji kainuoja daug ir reikia gero patyrimo ją operuot.

Organizacijos bei pavieniai asmenys reikalui balių ar parių kreipkitės į

Crystal Spring Brand Beverages

85 ARTHUR ST. MONTELLO, MASS.

GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

Dienraščio Laisvės Naudai

DIDYSIS PIKNIKAS

Rengia Massachusetts Lietuvių Pažangiosios Organizacijos

bus Nedėlioj, Liepos 3 July

1938

Vose Pavilion Park, Maynard, Mass.

Puikus parkas, pušynai ir kitoki medžiai. Gražus ežeras maudytis. Pradžia 10 v. ryto

Puiki Programa per Visą Dieną; Dainuos Žymiausi Naujos Anglijos Lietuvių Chorai:

Aido Choras iš Worcester, po vadovyste J. Karsokienės, Lyros Choras iš Gardner, po vadovyste A. Mažeikaitės, Liaudies Choras iš Lawrence, po vadovyste O. Vechkiutės, Balso Choras iš Lowell po vadovyste L. Dvarecko. Taipgi dainuos Laisvės Choras, iš So. Boston, Jaunuomenės Choras iš Bridgewater ir L. R. Choras iš Norwood,—visiem trim vadovauja Izabelė Yarmolavich. Dainuos ir Rusų-Ukrainų Choras iš Boston, Mass.

Solistai: J. SABALIAUSKAS, iš Worcester, IG. KUBILIUNAS, iš So. Boston.

Kalbėtojai: PHIL FRANKFIELD, K. P. Mass. Sekretorius ir A. BIMBA "Laisvės" Redaktorius.

Kalbės ir ALBERTAS YOKSHAS, Jauniausias Mass. Advokatas, Lietuvis Jaunuolis.

J. Sabaliauskas
Tenoras, Worcester, Mass.

LAIKAS JAU TRUMPAS

Jau trumpas laikas iki pikniko. Visa Massachusetts turi subrusti. Daugelyje vietų yra pasamdyti busai važiuoti į piknikus. Tuojau registruokitės, kurie norite busais važiuoti.

Pasiryžusiai platinkime įžangos bilietus. Visi tikietų platintojai darbuokimės, kad išplatinti visus tikietus, kiek esam pasiėmę platinimui. Kiekvienas miestas bei kolonija piknike turės atsiteisti už tikietus.

Ig. Kubiliūnas
Baritonas, So. Boston, Mass.

Bus Rusų-Lietuvių Tautiškų Grupių Šokiai

Montello Jaunimo Orkestras Grieš per Visą Dieną

$350.00 skiriama dovanom. 37 Prizai prie įžangos bilieto. 1-ma $100 vertės Silver Pointed Fox Scarf; 2-ra $25 Cash; 3-čia $20; 4-ta $15 Cash; Penkios Dovanos po $10 ir 28 Dovanos po $5.

Ulmer Parkas Padidintas

Ulmer Park, kur bus "Laisvės" piknikas 3 d. liepos (July) yra padidintas, naujai išmaliavotas ir įruoštas geresniam patarnavimui. Padaryta daugiau vietos pastatymui apie 60 automobilių. Nebuvo didelio vargo ir anksčiau su pasistatymu mašinų. O šiemet, kada pasididina vieta ant 60 karų, tai bus daug patogiau.

Jau viskas užsakyta piknikui. Lys ar pagada, piknikas įvyks. Lietus neturi kenkti, nes yra puikios pastogės. Pereitą antradienį pikniko komisija pridavė parko savininkui surašą, kiek reikės įvairių gėrimų. Mat, čia visus gėrimus reikia pirkti iš paties parko savininko. O maisto supirkimu rūpinasi keturios gaspadinės, draugės: Depsienė, Andruškevičienė, Jakštienė ir Banaitienė. Du šimtai darbininkų suorganizuota patarnavimui piknike svečiam. Didžiuma patyrusių bartenderių, kukorių, automobilių tvarkytojų ir kitokių darbininkų. Darbininkai atlaikė savo mitingą, pasidalino departmentais ir jau prisiruošė darbui.

Svečių žiniai turime pranešti, kad piknike bus 150 kvortų maslionkų-buttermilk, 150 kvortų šviežio pieno, 200 svarų namų darbo dešrų, 50 iš Lietuvos importuotų kumpių-hamių ir daug visokių sandvičių. Taipgi bus įvairių gėrimų.

Valgių kainos: visoki sandvičiai ir frankfurtės po 10c. Lėkštė-plate-order dešros su kopūstais ir duona 25c.

Iki šiol turime žinių, kad busai atvyksta iš sekamų kolonijų:

NEWARK, N. J.

Yra pasamdyti 2 busai. Išeis 1-mą val. po pietų, nuo Jurginės Svetainės, 180 New York Ave. Bilietas "round trip" 85c. Galima užsiregistruoti par drg. K. Žukauskienę, 566 S. Clinton St., E. Orange, N. J.; pas J. Mikšį, 189 Ferry Street, Newarke, ir pas Sietyno Choro narius.

HARRISON, N. J.

Busai išeis nuo Hamilton St. ir kampas 4-tos gatvės, 12 val. dieną. Bilietus galite gauti pas ALDLD 136 kuopos narius ir po numeriu 22 Davis St., Harrisone.

GREAT NECK, N. Y.

Busai išeis nuo Kasmočių svetainės. Kelionė į abi pusi tik 70 centų. Tikietus galite gauti ir užsiregistruoti važiavimui pas Pirmyn Choro narius.

HARTFORD, CONN.

Busai išvažiuos sekmadienio rytą, 3 d. liepos-July, 7 val. Kelionė $2.75 "round trip". Prašome pasipirkti bilietus išanksto. Galite gauti Laisvės Choro Svetainėje, 57 Park St., nuo 5 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir penktadieniais iki 10 val. vakaro pas Laisvės Choro narius. Prašome tuoj užsiregistruot.

Girdėjome, kad organizuoja busus Patersonas ir Elizabethas. Prašome greitai pranešti, iš kur busai išeis, kokiu laiku ir kiek kaina.

PATERSON, N. J.

Busai išeis 10 val. ryto, nuo S. Bakanausko svetainės, tad visi užsiregistravę būkite laiku.

CLIFFSIDE, N. J.

Busai išeis 11-tą val. ryto nuo Ch. Green's Svet., 267 Walker St. Kelionė į abi pusi tik $1.00. Užsiregistruokite pas A. Bakunienę, 316—3rd St. ir pas K. Mažeikienę, 185 Jersey Ave. Galima užsiregistruoti ir pas ALDLD narius.

PHILADELPHIA, PA.

Pasamdyta du busai. Vienas išeis 7:30 val. ryto nuo 143 Pierce St., o kitas 8 val. ryto nuo 735 Fairmount Ave. Kelionė į abi pusi $2.25. Užsiregistruokite iš anksto. Tikietus galima gaut pas Tureikienę, 143 Pierce St., Sapranauskienę, 1223 N. 11th St., J. Smith, 5809 N. Fairhill St., ir 735 Fairmount Avenue.

ELIZABETH, N. J.

Busas išvažiuos nuo LDP Kliubo, 408 Court St., 12 val. dieną. Kelionė į abi pusi $1.00. Buso reikalais kreipkitės pas Edna Pociūnaitę, B. Beliauskaitę ir Helen Rogers kas vakarą nuo 8 iki 9 val., LDP Kliubo Svetainėj.

BROOKLYN, N. Y.

Nuo A. Kulokienės ir J. Mokolos Bar ir Grill, busas išvažiuos 2-rą val. po pietų. Užsiregistruokite iš anksto 49 Ten Eyck Street.

Organizuojasi draugai iš Waterbury ir iš New Haven masiniai atvažiuot. Taip pat prašom smulkmeniškų informacijų su detališkais nurodymais, iš kur kokiu laiku išeis busai ir kiek kelionės kaina.

Liet. Kom. Suvažiavimo Pasveikinimas

Lietuvių Komunistų Nacionalis Suvažiavimas įvyks liepos 4 ir 5 dd., Brooklyn, N. Y. Tai bus istorinis suvažiavimas, todėl, kad mes dabar gyvename tame laikotarpyj, kuriame keičiasi greitai pasaulinė situacija ir mūsų veikimas nacionaliai. Mes ne visi spėjame pasekti tas problemas, iškylančias naujai ir tankiai. Palyginamai, kas 10 metų tam atgal pasikeisdavo per 3 metus, tai šiandien 3 mėnesių bėgyj pasikeičia.

Suvažiavime duos raportą mūsų Centro Biuras, kuris vadovauja mūsų visam revoliuciniam judėjimui. Tiems mūsų draugams lengviau pasekti pasikeitimus ir teisingai orientuotis, negu mums, dirbantiems dirbtuvėse, įstaigose, ant ūkių ar miškuose.

Aš tikras, kad Centro Biuro raporte išgirsime tai, ką mažai žinojome ir ko visai nežinojome, kaip teisingai orientuotis tais klausimais.

Raportą apdiskusavę ir subendrinę visų mintis, pasigaminę bendrą planą veikimui, grįšime į savo kolonijas vykinti gyveniman.

Kas, mano nuomone, reikėtų daryt deelgatams sugrįžus į savo kolonijas, tai šaukti susirinkimus komunistų, simpatikų ir prieš fašizmą nusistačiusių draugų. Tuose susirinkimuose išduoti platų raportą iš mūsų nacionalio suvažiavimo.

Dar vienas dalykas, kurį aš taip turiu savo širdyje, kurio nepamiršiu ir vėliau iš pat savo krūtinės gilumos visiems nepamiršti, tai kovojantieji mūsų jaunuoliai Ispanijos apkaruose prieš tarptautinį fašizmą, kuris įsibriovė į Ispanijos šalį ir ją naikina. Tie mūsų narsuoliai kovotojai gina nevien Ispanijos demokratiją, bet viso pasaulio.

Atsiminkime, draugai ir draugės, kad jie paaukauja viską, net savo gyvybę. Tai mes, juos atsimindami, turime pasišventę dirbti auklėjimui mūsų lietuvių komunistų eilių. Mes galime pasididžiuoti, kad dąug lietuvių turime karo fronte, bet turime jų nepamiršti.

Tokiais savo žodžiai sveikinu Lietuvių Komunistų Suvažiavimą. Linkiu apkalbėti rimtai visą pateiktą Centro Biuro dienotvarkį be jokių ypatiškų užsipuolimų.

Sykiu su pasveikinimu įdedu ir $2.00.

George Kuraitis.

New Britain, Conn.

Statys Naujų Namų

Pereitais sunkiais laikais bankieriai susigrobė nuo biednuomenės į savas rankas namus ir laiko aukštas randas. Žmonėm, sulyg dabartinių aplinkybių, randa negalima išsimokėti. Tad prasidėjo bruzdėjimas už naujų namų statybą. C.I.O., A.F. of L. unijos ir Labor's Non-Partisan League vedė kovą ir dalinai laimėta. Miesto taryba vieno balso didžiuma tą klausimą išsprendė. Bet bankieriai ir didieji namų savininkai bando tam užkirsti kelią. Todėl, sulyg L.N.P.L. pirmininko N. Tammosetti paskelbimo, greitoj ateityje bus šaukiama plati organizacijų konferencija, kad paremti miesto tarybą prie pasibrėšto tikslo, o majoras sutinka duoti tokiai konferencijai susirinkti miesto rotužėj.

Kaip matos, prospektai šviesūs, jei visa biednuomenė darys didelį spaudimą ant miesto valdžios, teks matyt statant naujus namus.

Areštai

Workers Alliance pradėjo organizuoti dirbančius prie WPA. darbų. Dalina lapelius, šaukia tų darbininkų susirinkimus, aiškina, kaip galima dalinai apturėti geresnes sąlygas prie WPA. darbų. Kaip kam tokis darbas nepatiko ir du organizatoriai Joe Caiazza ir O. Storm tapo areštuoti. Juodu nubausti pasimokėti bausmes tik po du dolerių, bet juodu pasiryžę eiti į aukštesnį teismą ir tą draugsmę lapelių dalinimo visiškai panaikinti.

Linkėtina ir šią kovą laimėti.

Vienaip Ir Kitaip Negeri

Lenkijos fašistam kėsinanties pulti Lietuvą, progresyviai dėjo visas pastangas, kad sušaukti didžiausį lietuvių susirinkimą užprotestavimui prieš Lenkijos užmačias ir tokis masinis mitingas visų srovių tada įvyko. Tūli elementai progresyvius labai gyrė už tokį pritarimą, bet ilgai netrukus tie patys apsisukę vėl išniekino. Amerikos Lietuvių Kongresas laikė konferenciją, daugelis draugijų, sykiu ir Liet. Apšv. Pil. Kliubas, siuntė delegatus. Delegatam duodant raportą Kliubo susirinkime tie elementai visaip niekino konferencijos tarimus. Bėda, kad lietuviški fašistai nežino, ką daro. Jiem daug lengviau ant širdies būtų, jei Lenkijos fašistai būtų Lietuvą pasigrobę.

Reakcionėja Spauda

Vietinė anglų spauda kas sykis labiau reakcionėja. Bile kokį unijų ar tai biednuomenės pasijudinimą ignoruoja. Pas unijistus pradeda kantrybė išsisemti. Jie mano užvesti plačią kovą prieš laikraščių tokį ignorantišką elgėsį ir labiau plėsti "Peoples Press" CIO unijų organą.

Delegatai ALK. Konferencijoj

Nuo 6,000 organizuotų lietuvių Conn. valstijos delegatai V. T. Yokimas ir V. J. Valaitis lankysis Amerikos Lietuvių Kongreso Konferencijoje Scranton, Pa. Juodu išrinkti Kongreso skaitlingoj konferencijoj atsibusioj geg. 29 d. New Britaine. Jie žada aplankyti su raportais visas šios valst. kolonijas.

Tėmytojas.

Providence, R. I.

Suareštavimas Draugės Burlak ir Liberalai

Kelios dienos atgal Woonsocket policija suareštavo žinomą veikėją Aną Burlak, Komunistų Partijos sekretorę šioje valstijoje. Su ja sykiu suareštavo dar du draugu, būtent, Joseph Carter ir Antonio Jungiero. Visi paleisti po $500 kaucijos kiekvienas.

Formalis kaltinimas prieš juos yra, būk jie pavartoję Amerikos vėliavą nelegališkai garsinimo tikslams. Mat, ant vienos brošiūros buvo atspausdinta Amerikos vėliava. Policija prikibo ir tvirtina, kad iš vėliavos yra daromas "biznis".

Šitas nevidoniškas užpuolimas ant darbininkų klasės vadų sujaudino Providence liberalus. Jie mato, kad tai yra policijos ir valdžios sąmokslas persekioti komunistus, atimti iš žmonių žodžio ir susirinkimų laisvę.

Brown Universiteto profesorius Leland M. Goodrich pasmerkė policiją ir pridūrė, kad jos elgėsis visai nesiskiria nuo vedamo prieš žmones teroro Jersey City valdžios, kuriai diktuoja majoras Hague.

Lygiai aštriai policiją pasmerkė žymus Providence advokatas Herbert M. Sherwood. Jis irgi pabrėžė, kad šis užpuolimas ant komunistų parodo, jog ir Rhode Island valstijon "Jersey City liga pradeda plėstis".

Labai gerai, kad ir liberalai prisideda prie kovos už žodžio ir susirinkimų laisvę.

Rep.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Yra pasamdyti du busai į "Laisvės" pikniką, 3 d. liepos, Ulmer Park, Brooklyne. Busai išeis 7:30 v. ryto nuo 143 Pierce St., 8 val. ryto nuo 735 Fairmount Ave. Kelionė į abi pusi $2.25. Užsiregistruokite iš anksto, kad užtikrinus gera vieta. Bilietus galima gauti pas sekamus: Tureikienė, 143 Pierce St., Sapranauskienė, 1225 N. 11th St., J. Smith, 5809 N. Fairhill St., ir 735 Fairmount Ave. — Kom.

(147-149)

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8910 JOS. CAMPAU DETROIT, MICH.

Puiki Vieta Vakacijom

Ant aukšto kalno, gražioje lygumoje, platūs sodnai aplinkui, tyro vandens prūdas maudytis, patogūs kambariai guoliui, puikiausios rūšies valgiai.

Kainos Suaugusiems $12.00 į Savaitę
$2.50 pabaigoje savaitės bei Week-Ends
Kainos suaugusiems $12.00 į savaitę.

Ši vieta yra garsiuose Catskill kalnuose, Up State New York, kuri yra sveikatos patarėjų pripažinta, kaipo geriausias klimatas.

A. BLOZNELIS
R. F. D. 2 Cauterskill Rd.
Catskill, N. Y. Tel. Catskill 890F4

Liberty Park

Yra Lietuvių Parkas, Gražioj Vietoj

Galima laikyti išvažiavimus bei piknikus ir šiaip galima bile kada nuvažiavus pasilinksminti.

Parke yra daug stalų. Taip pat ant vietos galima gaut šiltų užkandžių, visokio alaus.
YRA PUIKI PLATFORMA ŠOKIAMS

Prašome lietuvius atsilankyti į parką. Galite atsivežti ir savo pietus. Vieta veltui.

Šeštadieniais ir sekmadieniais visi važiuokite į

LIBERTY PARKĄ

UŽKVIEČIA SAVININKAI

F. LASECKS

1144 Liberty Ave. Hillside, N. J.
Telephone: Waverly 3-9515

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS

949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3872

CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, BENDRAS SILPNUMAS ir NERVŲ IŠSISĖMIMAS, SLOGOS ir ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI SKILVIO ir ŽARNŲ LIGOS, HEMORROIDAI ir kiti MĖSLAŽARNĖS NESVEIKUMAI varginantieji skausmais ir nepatogumais, INKSTŲ ir PŪSLĖS ligos. Staigios ir chroniškos ligos VYRŲ ir MOTERŲ gydomos su patenkinančiomis ir greitomis pasekmėmis. Jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.

X-Spindulial, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai Atliekami
Už Nebrangų Atlyginimą

IŠTYRIMAS VELTUI

DR. ZINS

Įsisteigęs per 25 Metus

110 East 16th St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

Puikiausias Piknikas

RENGIA AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS 2-ras APSKRITYS

Bus Sekmadienį, Birželio 26 June, 1938

Programą duos: Brooklyno Aido Choras, Newarko Sietyno Choras, Elizabetho Bangos Choras ir Great Necko Pirmyn Choras

BUS OLD CIDER MILL GROVE, VAUX HALL ROAD, UNION, N. J.

ŠOKIAMS GROS GERA ORKESTRA

Pelnas nuo šio pikniko bus ne vien tik apskričio naudai, ale kartu ir išmokėjimui "Laisvės" naujos Intertype mašinos.

Apskritys yra išleidęs tikietų knygeles ir išsiuntinėjas jas kuopoms platinimui. Kuopos privalo rūpintis jų platinimu, o dienraštį "Laisvę" remiančioji visuomenė yra prašoma įsigyti tų tikietukų kuo daugiausia.

ĮŽANGA 25 CENTAI. PRADŽIA 12 VALANDĄ DIENĄ

KELRODIS: No. 10 busas eina nuo Pennsylvania stoties, Market St., Newarke per Hillside, priveža prie pat parko vartų. Springfield Ave. gatvekariai ir busai į Irvington Centrą (5 corners). Čia imkit "Union Vaux Hall Road" busą ant kampo Clinton Ave. Išlipkit ant "Vaux Hall Road" po kairei, pusė bloko iki parko.

AUTOMOBILIŲ KELIAS: Springfield Ave. iki "Vaux Hall Road" po kairei iki parko.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir rasin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Paskutinis Užkvietimas į Spaudos Pikniką

Literatūros Draugijos Antras Apskritys surengė didelį pikniką, Old Cider Mill Grove Parke, Vaux Hall Road, Union, N. J Tai labai graži vieta. Piknikas bus jau šį sekmadienį, birželio 26 d.

Ten bus ne vien labai skaitlingas piknikas, bet ir Literatūros Draugijos pusmetinė konferencija. Nuo "Laisvės" svetainės išeina du busai. Vienas busas išvažiuos lygiai 9 valandą sekmadienio ryte, su delegatais ir tais svečiais, kurie nori ilgiau pabūti tyrame ore, o kitas kiek vėliau su Aido Choro nariais.

Visi delegatai ir svečiai, norinti vykti pirmame buse, būkite nevėliau, kaip 8:45 prie "Laisvės." Antrame buse gal nebus vietos, nes choriečiai labai skaitlingai važiuoja.

Tikieto kaina į abi puses tik $1 ypatai. Užsisakykite vietas iš kalno. **Komisija.**

Šeši Chorai Dalyvaus "Laisvės" Piknike

"Laisvės" metinis piknikas įvyksta sekmadienį, liep. 3 d. Tai labai geras laikas. Kaip žinome, šeštadienį žmonės nedirba, o po pikniko, ant rytojaus, bus amerikoniška šventė 4 d. liepos — nepriklausomybės paskelbimas.

Piknike dalyvaus sekanti chorai:

Laisvės Choras, iš Hartford, Conn.

Lyros Choras, iš Phila., Pa.

Sietyno Choras, iš Newark, N. J.

Bangos Choras, iš Elizabeth, N. J.

Pirmyn Choras, iš Great Neck, N. Y.

Aido Choras, iš Brooklyn, N. Y.

Visi ruoškitės kartu dalyvauti. Bus gera koncertinė programa. Čionai turėsite progą pamatyti daug svečių iš plačios apylinkės. ALDLD ir Lietuvių Komunistų suvažiavimai sutraukia svečius iš Clevelando, Detroito, Chicagos, Bostono, Philadelphijos kitur.

Rockaway Maudynės Turi 185 Gyvasties Sargus

Rockaway muadynės, kur prieš kelis metus atgal tapo įrengta didelis pakraštys dėl maudymosi, dabar jau turi 185 gyvasties apsaugotojus. Liepos 4 dieną, bus pastatyta net 250 apsaugotojų.

Įvažiavo 16,000 Vokiečių

James McDonald pareiškė, kad šiemet jau įvažiavo 16,000 vokiečių į Jungtines Valstijas. Pereitais metais įvažiavo 10,895. Matyti, kad vis daugiau vokiečių bėga nuo hitlerinės diktatūros.

Kaip Kumštynių Pinigus Pasidalino

Joe Louis ir Max Schmeling kumštynių įžangos tikietai atnešė $803,113.00 įpluakų. Iš tos sumos federalei valdžiai išmokėta taksų $89,889.51; valstijai taksų $47,093.66. Joe Louis gavo $321,245.20, arba po $2,590 į kiekvieną sekundą kumštynių, kurios truko 124 sek. Max Schmelingas gavo $160,622.60. Kiti pinigai teko promoteriui. Kadangi jis gavo dar $75,000 nuo radio kompanijų už leidimą kumštynių per radio ir nuo spaudos, tai bendros įplaukos viršijo milioną dolerių, nors kol kas oficialiai skelbiama $940,096.17.

Joe Louis sveikas ir išvyko į Kaliforniją. Max Schmelingą suparalyžiavo ir jis dabar randasi Polyclinic ligoninėj.

Plėšikas Nušovė Plėšiką už "Neteisingą" Dalybą

Plėšikas Tony Turtoni, 41 metų, gavo nuo teisėjo G. W. Martin 19 metų kalėjimo. Dalykas tame, 1922 metais Tony Turtoni ir Vincent Manzi padarė užpuolimą. Po užpuolimo Manzi davė Turtoniui $4, sakydamas, kad viso labo jie pačiupo tik $8. Bet vėliau Turtonis laikraščiuose perskaitė, kad plėšimo turtas siekė $1,000. Už tą "neteisingą" pasidalinimą jis suvarė keturias kulkas į Vincento Manzio kūną. Iki šiol nebuvo suimtas. Dabar prie kaltės prisipažino.

L. Hamilton, 19 metų jaunuolis, pripažintas kaltu, kad jis aplankęs merginą Toronto, Kanadoj, atliko ten vagystę.

Bankietas Pagerbimui Drg. Peter Cacchione

Šeštadienį, birželio 25, 8 val. vakare, rengiamas bankietas pagerbimui komunisto veikėjo Peter V. Cacchione, kuris pereitais rinkimais buvo kandidatu Kings apskrityj.

Bankietas įvyks Livingston Svetainėj, ant kampo Schermerhorn ir Nevins Sts., Brooklyne. Numatoma, kad bus iki 2,000 svečių. Dalyvaukite kartu su kitais draugais.

Drg. E. Bonte Kalbės Pirmadienio Parengime

Francijos Komunistų Partijos veikėjas Florimond Bonte, kuris dabar lankosi Jungtinėse Valstijose, kalbės pirmadienį. Prakalbos įvyks 8:30 v. vakare, Palm Garden Svetainėje, 308 West 52nd St. Bus ir daugiau kalbėtojų.

Buvęs kalinys Sam Goldberg, 29 metų, vėl areštuotas ir kaltinamas nušovime P. Palmeriko, vieno krautuvninko, laike ant pastarojo užpuolimo.

ŠILTAME ORE

šaltas lietuviškas Maisto kumpis su agurku

REctor 2-2786
157 Chambers St., N. Y.

Liet.-Amer. Imp. & Eksp. B-vė

Turėjo Du Darbus ir Pašalpą Ėmė

Farmingdale, areštuotas William T. Duhigg, kuris turėjo du darbus ir tuo kartu ėmė pašalpą. Tapo įrodyta, kad jis tarpe birželio 1937 ir sausio 1938 metų, dalinai dirbo Astorijoj, kur gaudavo po $5.50 į dieną ir tuo pat laiku turėjo WPA darbą, kur gavo po $66 į mėnesį. Prie to dar gaudavo po $60 į mėnesį pašalpos. Tuo laiku tas "bedarbis" nusipirko automobilį ir už $188 elektrikinį šaldytuvą.

Toki elementai daug apsunkina gavimą pašalpos ir tiems, kuriems ji tikrai reikalinga.

Išgirskite "Sietyną"

Ateinantį sekmadienį, birželio 26, 9 v. r., iš radio stoties WHOM, Newark, N. J. mūsų broliškas ir kaimyniškas choras Sietynas duos gražų programą dainų formoje. Chorui vadovauja muz. mokytoja B. Šalinaitė. Entuziastas.

Baudžia "Fireworks" Biznierius Pardavėjus

Liepos 4 paprastai labai daug šaudo, leidžia raketas, pleškina "fireworks". To pasekmėje kiekvieną metą Jungtinėse Valstijose per visą šalį keli šimtai būna sužeistų ir nuo 100 iki 200 užmušta.

Dabar daugelyj miestų jau uždrausta "fireworks" žaislai. Brooklyne, Williamsburg ir Greenpoint miesto dalyj policija pradėjo areštuoti "fireworks" pardavėjus. Bridge Plaza korte jau virš tuzinas pardavėjų nubausti po $2 bausmės. Vargiai tokia maža bausme sulaikys "fireworks" pardavėjus.

New Yorko Valstijoj Yra 40,000 Komunistų

Trečiadienį, Center viešbutyj buvo komunistų funkcionierių susirinkimas, kur dalyvavo apie 1,000 veikliausių draugų. Jis buvo daugiausiai pašvęstas komunistų spaudos platinimo reikalams. Drg. Jack Stachel atžymėjo, kad dabar New Yorko valstijoj Komunistų Partijos ir Jaunų Komunistų Lygos yra 40,000 narių. Jis kritikavo, kad nevisi partiečiai skaito "Daily Workerį."

Negrai Džiaugėsi Joe Louis Laimėjimais

Harlem miesto dalyj, tuojaus po to, kaip tapo sužinota, kad negras kumštininkas Joe Louis supliekė nazių kumštininką Schmelingą, prasidėjo didžiulės parodos. Mat, čia gyvena apie 400,000 negrų. Jie nešė plakatus ir šaukė, kad šio krašto demokratinė valdžia apsivalytų nuo nazių šnipų.

Pulkininkas Seversky

Pulkininkas Aleksandras Seversky (rusas), kuris turi didžiulį lėktuvų budavojimo fabriką Farmingdale, darė visokius virožus Mitchel orlaivių lauke, akyvaizdoje West Point kadetų. Jis kariniu lėktuvu "P-35" skraidė po 350 mylių į valandą, stačiai krito žemyn, kaip akmuo, ir tik 50 pėdų būdamas nuo žemės vėl kilo į orą. Matyti, pulkininkas Seversky nemažai susirūpino ir atlieka tokius ore bandymus, kad pakėlus savo fabriko vardą. Mat, pas jį surasta daug Hitlerio šnipų.

Atydai Aido Choro Visų Narių

Ateinantį penktadienį, liepos 1 nebus Aido Choro repeticijos, nes "Laisvės" svetainėje bus ALDLD suvažiavimas. Tad, visi choristai susirinkite ketverge, birželio 30, "Laisvėj," tuo pačiu laiku, 8 val. Viskas būkite, todėl, kad turime gerai prisirengt prie "Laisvės" pikniko. Choro Pirm.

Lankėsi "Laisvės" Įstaigoj

Chicagiečiai delegatai buvo sustoję "Laisvėje."

Pereitą ketvirtadienį "Laisvėje" buvo sustoję du chicagiečiai delegatai į SLA 40-tąjį seimą ir Am. Liet. Kongreso konferenciją, Scrantone — X. Šeikus ir Kostantas Čepulevičius. Abu iš North Side Chicagos miesto dalies.

Svečiai apžiūrėjo "Laisvės" įstaigą.

Mokytojai Paaukavo $39,500

Mokytojai ir mokytojos iš 447 mokyklų sudėjo $39,500 aukų, kurios perduotos New Yorko Apšvietos Bordui. Minimos įstaigos pirmininkas James G Blaine sako, kad ir Mutual Benefit Life Ins. Co. prisidės prie sukėlimo 10 milionų apšvietos fondo.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Mirė George Gudaitis, 75 metų amžiaus. Mirė namuose 244—50th St., Brooklyne, birželio 22 d. Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 25 d., Šv. Jurgio Bažnyčioj. Bus palaidotas Holy Trinity Cemetery (Šv. Traicės kapinėse). Kūnas pašarvotas namuose. Laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Mirė Vincent Virbelis, 48 m. amžiaus, gyveno po antrašu 59-68—58th Ave., Maspeth, N. Y. Mirė ketvirtadienį, birželio 23. Bus palaidotas pirmadienį, birželio 27 d. į Šv. Jono kapines. Pašarvotas namie. Velionis paliko žmoną Vincentą, sūnų Vytautą, 16 metų amžiaus, ir dukrelę Rose, 11 metų amžiaus. Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. Garšva.

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR

NOTICE is hereby given that License No. RL 7915 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3472 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JAMES SCHMIDT
3472 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB 277 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section, 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at Foot of West 10th Street, Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRY VENTURA
(Giant Baths)
Foot of West 10th St., Coney Island, Brooklyn, N. Y.

SUSIRINKIMAI

LDS III APSKRIČIO

Komiteto Posėdis

Sekmadienį, birželio 26 d., LDS III Apskr. Kom. posėdis įvyks Old Cider Mill Grove, Union, N. J. Visi malonėkite dalyvauti. Turėsime pasitarti pikniko ir kitais svarbiais reikalais. — Sekr. (147-148)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau dėdės Kazio Marcinkaus, angliškai vadinamo Charles Martin. Paeina iš Šiaulių apskričio, Luokės parapijos. Jis gyvena Clevelande. Meldžiu atsišaukti jį patį ar kas žinote, praneškite apie jį. Turiu svarbių reikalų iš Lietuvos.
M. MITKUVIENĖ,
285 Waverly Ave. Newark, N. J. (145-147)

VINCAS, sūnus Adomo, JOZĖNAS, gimęs Gaižūnų kaime, Linkuvos vals., Šiaulių apskr. 1884 m. lapkričio mėn. 17 dieną; iki 1902 m. gyvenęs Philadelphia, Pa. Jam priklauso dalis jo brolio JUOZO JOZĖNO palikimų. Jei Vincas miręs, jo įpėdiniai prašomi atsiliepti į Lietuvos Gen. Konsulatą New Yorke.

VINCAS, sūnus Jono, BANYS, taipgi žinomas kaipo William Banis, gimęs Šudonių kaime, Butrimonių valsč., 1872 m. lapkričio mėn. 2 d. Jam priklauso dalis jo brolio Andriaus Banio palikimų. Vincas Banys arba apie jį žinanti asmenys prašomi atsiliepti į Lietuvos Gen. Konsulatą New Yorke. Adresas:
Consulate General of Lithuania
16 West 75th Street,
New York, New York
(148-149)

PARDAVIMAI

Parsiduoda saldainių krautuvė su Fontanu, su atdaru langu, kartu ir 3 kambariai. Visi vėliausi pataisymai. Renda $16.00. Tai tikrai gera proga! Kreipkitės po num. 25 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (147-149)

Parsiduoda Bar ir Grill su pilnais laisniais, tarpe dirbtuvių ir Long Island Gelžkelio (Freight Station). Priežastis pardavimo 10 metų išbizniavojęs ant vienos vietos užtai noriu prasišalinti, eiti ant atsilsio. Išvažiuoju į Lietuvą. Kreipkitės po num. 148 Grattan St., kampas Varick Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas Ev. 4-8792. (143-149)

Kiekvienas miestas ir miestelis turi ką nors surengti "Laisvės" naudai.

CHARLES
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Geri Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius (Undertaker)
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(Šalinskas)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę dėl pošermeninių pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
Woodhaven, L. I., N. Y.

Edward V. Warabow
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Registruota Moteris Padėjėja
Prieinamos Kainos, Teisingas ir Mandagus Patarnavimas
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
24 Field Street
BROCKTON, MASS.
Telephone Brockton 2005
1000 Washington Street
NORWOOD, MASS.
Telephone Norwood 1503

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuotas didelis kambarys. Atskiras įėjimas ir su visais parankumais. Tinkamas vienam arba dviem vaikinam. — F. Sherry, 110 So. 1st St., Brooklyn, N. Y. (146-148)

LIETUVIŲ Radio Balsas
iš Stoties
WCNW 1500 Kc.
Brooklyn, N. Y.
5:30 val. vakaro
Antradieniais, Ketvirtad. ir Šeštadieniais
pradedant
Birželio-June 14, 1938
PRANEŠIMAI—SKELBIMAI—MUZIKA — NAUJIENOS
Programą Veda
Ona Valaitienė
676 Driggs Avenue
Brooklyn, N. Y.
Telephones:
Stoties: Ingersol 2-1500
" 2-6000
Namų: Evergreen 8-7871

Dr. Herman Mendlowitz
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

"Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitytojų.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street · Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BRQOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.